

DIRVA

Nr. 103

Rugsėjis-Sept. 11, 1963

Cleveland, Ohio

CHRUŠČIOVO DEŠIMTMETIS

NIKITA GALEJO ĮSIGALĖTI, NES STALINAS ŠALIA SAVĖS NEPAKENTĖ NĖ VIENOS RYŠKIOS ASMENYBĖS. — JAM ĮSIGALĖTI TARP KITKO PADĖJO IR TARP KAI KURIŲ PRETENDENTŲ Į STALINO SOSTĄ Į SIVYRAVUSI VAKARŲ INTERVENCIJOS BAIMĖ BEI NORAS RASTI KOKIŲ MODUS VIVENDI SU VAKARAIŠ. — TIE TAČIAU LIKO PASYVAUS ŽIŪROVO ROLĖJE, KAS CHRUŠČIOVUI PADĖJO PASIEKTI TĄ 'MODUS VIVENDI' DAUG GERESNĖMIS SĄLYGOMIS, NEGU SVAJOJO BERIJA.

Vytautas Meškauskas

Šiandien sukanka lygiai dešimt metų nuo tos dienos, kada oficialiai buvo paskelbta, kad Nikita S. Chruščiovas yra kompartijos pirmasis sekretorius. Praktiškai tai reiškė, kad Nikita užkopė į sovietinės hierarchijos viršūnę. Tiesa, jam kuris laikas dar teko valdžia dalintis su kitais Stalino mirties momentubuvusiais aukštais pareigūnais, kaip NKVD viršininku Berija, kuris netrukus buvo sušaudytas kaip "imperialistų agentas", Malenkovo, Molotovo ir Bulganino, kurie, nors ir liko gyvi, bet neteko bent kokios įtakos. Reikia pastebėti, kad Stalinas, kaip ir kiekvienas diktatorius, šalia savęs nepakentė jokios ryškios asmenybės ir buvo apsuptytas pataikūnų. Chruščiovas jų tarpe pasirodė esąs gambiausias ir gudriausias.

Iš viso, kad komunizmas pergyveno Stalino mirtį yra kalti ne tiek Stalino palikūnai, kiek II Pas. karas ir jo pasėkos, sunaikinusios Europą. Tuo pasinaudodamas, Stalinas įvedė savo teroro režimą visoje Rytų ir Vidurio Europoje ir sudarė rimtą grėsmę likusiai Vakarų Europai. Tiesa, JAV nuo pat II Pas. karo pabaigos ir dar gerokai prieš ją jautūrėjo savo rankose galimybes įvesti visame pasaulyje "Pax Americana", tačiau nei jų vyriausybė nei plačioji visuomenė nesuapratė to istorinio uždavinio. Buvo sudaryta laisvojo pasaulio saugumo sistema, kuri turėjo grynai defenzinį pobūdį. Kaip tik tas pobūdis neleido išnaudoti Stalino mirties progą savo naudai. Vakarų valstybės liko žiūrovų rolėje.

Tą prisiminus tenka pastebėti, kad Chruščiovas sušaudė Beriją tam, kad pačiam įsigalėjus, tačiau kaltinti jį buvus imperialistų agentu davė progą Berijos noras ieškoti susitarimo ir pastovesnės taikos su Vakarais, atsisakant visos Vokietijos. Ir po Berijos mirties, Chruščiovas būtų linkęs eiti į kompromisus dėl Vokietijos, jei JAV būtų vedusios agresingą, o ne dėsimo ir stebėjimo politiką.

Toji politika ir dar Stalino pradėta "taikos muzika", kuri rado didelio pasisekimo visame pasaulyje, nepaisant joje prasiveržiančių daugybės "falšyvu" tonų, leido Chruščiovui ramiai susidoroti su visais savo režimo priešais ir paskutine Maskvos sutartimi, dėl kurios dabar diskutuojama senatė, išvesti Sovietų Sąjungą į lygias valstybes su pačiomis JAV!

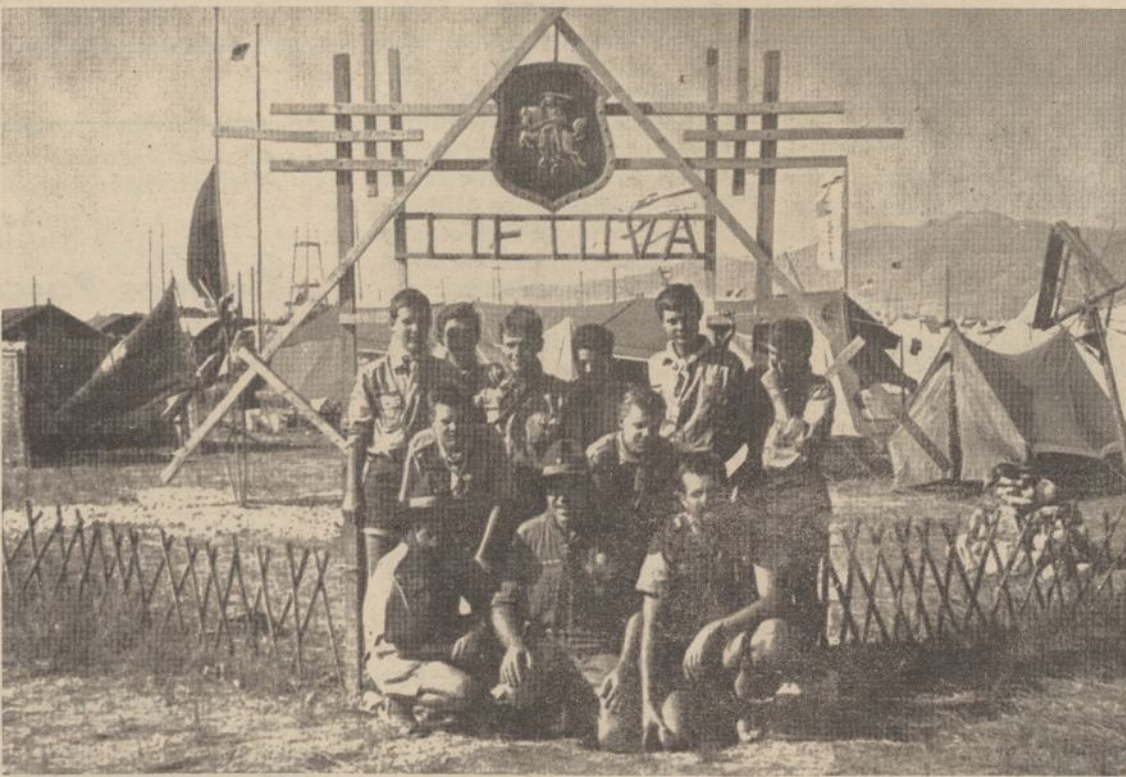
Žinoma, Chruščiovo režimas daug kuo skiriasi nuo Stalino. Pirmasis vis daugiau įgavo groteskiškas formas, antrojo yra daug rafinuotesnis ir tuo pačiu pavojingesnis. Tiesa ir tai, kad Chruščiovas 1956 metais, pamerkdamas Stalino klaidas, pavertė niekais ir komunizmo neklaidingumo teoriją. Tai iš vienos pusės privedė prie nuomonio skirtumo su Kinijos komunistais, iš kitos tačiau padėjo rasti bendrą kalbą su tokių kraštų komunistų vadais, kurie dėl toumo negalėjo būti visai Maskvos kontroliuojami.

Chruščiovui jau visai netoli 70 metų ir tuo pačiu greitai bus pasiektas žmogaus amžiaus galas. Šalia jo, kaip ir Stalino laikais,

mes nematome jokių aiškių ir ryškių įpėdinių, tačiau jiems, palyginti, bus kur kas lengviau kovoti dėl įpėdinystės, nes jiems negrės nei mažiausias pavojus iš užsienio. Visame pasaulyje jau įsigalėjo pažiūra, kad komunizmas turi pasikeisti į "gerąją" pusę ar net visai išnykti evoliucijos keliu. Bet kiek laiko tai truks?

Kai Chruščiovo žentas Adžubėjus privataus vizito metu užklausė popiežiaus Jono XXIII, ar Vatikanas pageidautų diplomatinio santykių su Sovietų Sąjunga, popiežius jam atsakė, kad Adžubėjus, kaip žurnalistas, turėtų žinoti šį tą apie šventąjį Raštą ir pasaulio sukūrimo istoriją. Dievas sutvėręs pasaulį per šešias dienas, tačiau tai nebuvo 24 valandų periodai, bet tos dienotėsėsi ištisas epochas. Šiandien mūsų gadinė esanti pirmoji diena, kada Dievas sutvėręs šviesą. Jono XXIII įpėdiniui Povilui VI mūsų gadinė jau neatrodo taip šviesiai. Tačiau galimas daiktas, kad amžiams bėgant visa mūsų epocha atrodys kaip viena diena, bet mums, kurie turime džiaugtis ir pergyventi kiekvieną sekundę, minutę, valandą, dieną, mėnesį ir metus -- toji šviesos epocha gerokai įgriso.

* VICEPREZIDENTO Lyndon B. Jonsono kelionė į Skandinavijos valstybes laikoma kartu ir priešrinkimine kelione, kad tuo būdu pritrauktų demokratams daugau skandinavų valstybių kilmės balsuotojų iš Minnesotos ir kitų Pietvakarių valstijų.

Lietuvių skautų skiltis tarptautinėje XI Jambore, Maratone, Graikijoje su vyr. S. E. Vilku ir ps. B. Zenkum; už vartų kairėje -- parodėlė su lietuviškomis vėliavomis, kairėje -- aukuras ir improvizuotas lietuviškas kryžius.

Jonas Rugienius
12230 Washburn St.
Detroit 4, Mich.

Graikijos princas Konstantinas Emanuelis įteikia reprezentacinės lietuvių skilties atstovui vyr. skl. Br. Čepulevičiui pirmosios vietos medalį už laimėjimus sporte. Tarptautiniame skautų saskrydyje -- XI Jambore -- 14,000 skautų iš 94 valstybių kovojo dėl panašių medalių, kurių iš viso buvo 17. Nors lietuviai ten buvo atstovaujami labai negausiai, iš septyniolikos skirtyjų medalių jie laimėjo net tris. Šalia Br. Čepulevičiaus, medaliais buvo specialiose išskilmėse atžymėti Algis Vitkus (greičiausias Plataea varžybių bėgikas) ir S. Gujėnas.

BRAZILIJOS KRIZĖMS NEMATYTI PROŠVAISČIŲ

JURGIS ŠATORIUS,
Dirvos spec. korespondentas
Brazilijoje

užmirština, kad šie darbininkai turi ir humanistinius išpareigojimus, kurie jiems neleidžia apieisti liginės.

Tačiau kaip ten bebūtų liginėje, koks teisinis pagrindas yra mesti darbą visiems Santos uosto dirbantiesiems ir paralyžuoti visą viešąją gyvenimą? Tačiau dar ir šito mažai! Vyriausioji Darbo Vadovybė grasina sukelti krašte visuotinę streiką. Tai nėra parama streikuojantiems, bet tai yra kriminalinis nusikaltimas. Krašte, kuris turi ir taip daug visokių ūkinių negalavimų, negalima mažą streiką paversti į visuotinį, kuris paliestų viso krašto saugumą. Tai gali atsitikti tik tokiam krašte, kurio profesinės sąjungos kontroliuoja komunistai. Ir kas svarbiausia: centrinė valdžia, vietoje to, kad sutrumpdytų streikų organizatorius, įsako juos paleisti", -- rašė Jornal do Brasil.

rašau todėl, kad parodyti, kokiais ginklais šandien kovoja komunistai Lotynų Amerikoje. Venesueloje, kur negalima dirbinkus priversti streikuoti, vartojamas teroras prieš atskirus asmenis, vykdomi sabotažo aktai pramonėje ir susisiekimo keliuose. Gi šiame krašte, kur sabotažams dar nepasirodė, o gal bijojamasi išprovokuoti griežtą priešakiją, vykdomas lėtas ekonominis smaugimas pačių brazilų-komunistų rankomis!

Dabar (IX.2.) Santos uoste prsidėjęs visuotinis streikas kilo iš to, kad "dirbančiųjų" profesinių sągų vadeivos įsakė streikuoti savo armijoms, ligi nebus pakeltas atlyginimas Santos miesto "Santa Casa de Misericordia" liginės dirbantiesiems. Tai yra politinis - solidarumo streikas, kuris niekur nebūtų toleruojamas, bet tik šiame Viešpaties kantrybei ir bandymams pasirinktame krašte. "Tai yra labai lengva atsiekti, nes tie, kurie streikams vadovauja, nėra brazilai, bet jų įsakymai ateina iš užsienio", -- apie šį tragišką kraštui streiką pasakė Sao Paulo gub. Adhemar Barros.

Pasinaudodamas savo galimomis, gubernatorius įsakė suminti 300 vietinių streikų vadovų Sao Paulyje ir apylinkėse; gi Darbo ministras Amauri Silva pageidavo, kad šie "dirbantieji" būtų paleisti. Tačiau Barros nepakluso Darbo ministerio pageidavimams.

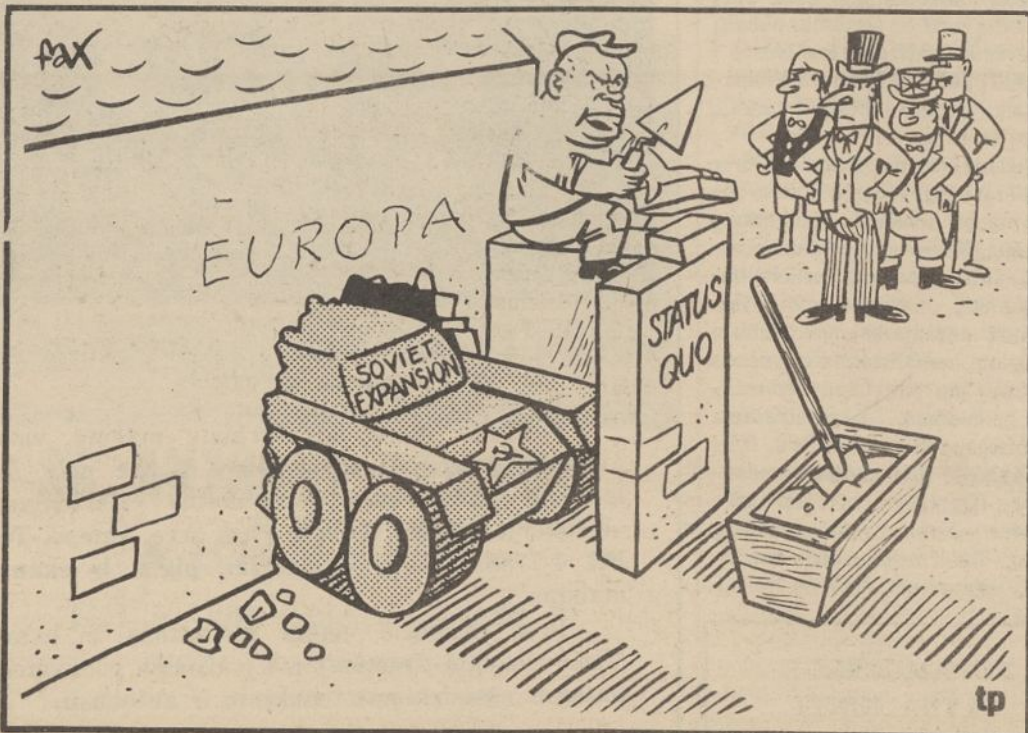
Tikima, kad jeigu įvyktų progresuos ta pačia linkme, t.y., jeigu federalinė vyriausybė su Jango priekyje nesiims drastiškų priemonių streikuojantiems sutramdyti, reikia laukti visuotinio, visą kraštą ir visas gyvenimo sritis apimančio streiko. Tai būtų lyg generalinė repeticija prieš Brazilijai pakeičiant savo spalvą.

Paskutiniam streikui savo vedamuosius skyrė beveik visi didieji dienraščiai, iš kurių įdomesnius čia cituosiu. Jornal do Brasil, plačiausia skaitomas nepartinis, IX.4. apie šį streiką taip rašė: "Vyriausioji Darbo Vadovybė pateikė tautai naują ultimatumą: bus paskelbtas visuotinis streikas, jeigu Santos liginės dirbantiesiems nebus pakelti atlyginimai. Tauta laukia, kad vyriausybė tam pasipriešins, atstatydamą įstatymų ir tvarkos gerbimą. Visi turi teisę streikuoti, prisilaikydami tam tikrų taisyklių; tačiau teisė streikuoti yra vienas reikalas, skirtingas nuo streikuoti teisės pažeidimo. Šios teisės piktnaudojimas yra labai ryškus Brazilijoje, kurios prezidentas anksčiau yra buvęs vienos profesinės sąjungos lyderis.

Galimas dalykas, kad Santos liginės dirbantieji turi teisę streikuoti, panaudodami streiką, kaip kraštutinę, teisėtą savo kovos priemonę. Tačiau taip pat ne-

* JAV POLITIKA Pietryčių Azijoje atsidūrė akligatvyje. Vietname nesimato jokios politikos ir nežinia, ko JAV siekia, kovojant kartu su komunistais ir su vyriausybe. Pakistanas nepatenkintas JAV karine parama Indijai ir pradėjo flirtą su Raud. Kinija. Indija tuo tarpu privalo ruoštis ir laukti kinų agresijos. Pietų Korėja turi vidinių sunkumų ir nepajėgia susidaryti tvirtos vyriausybės.

Tosė politinėse tuštumose sau vietos ieško Raud. Kinija.

NIKITA: -- Ko laukiat? Padėkit man užbaigti!

TRUMPAI

* SUTARTIES DEL ATOMINIŲ ginklų bandymų suvaržymo ratifikavimas JAV Senate susilaukia kas kart didesnių kliūčių. Jei iš pradžių atrodė, kad 2/3 balsų dauguma yra užtikrinta, šandien, senatoriams detaliau išsiaiškinius ir surinkus tikslesnių informacijų iš karinių sluoksnių, atsiranda vis daugiau abejojantių.

Prezidentas Kennedy tiek patarimais su abiejų partijų vadovaujantais atstovais, tiek ir kitomis priemonėmis stengiasi paveikti senatorius, kad sutartis būtų ratifikuota. Atmetimas tos sutarties susilauktų nepaprastų pasekų visoje JAV užsienio politikoje.

* AFGANISTANO karališkos poros vizitas Washingtono turis pasitarnauti to krašto tampsniems ryšiams su JAV užmegsti ir atsverti Sovietų Sąjungos įtaką.

KOVA DĖL IDĖJOS

LIETUVOS ATSTOVO J. KAJECKO KALBA PLB SEIME

Jau virš 20 metų kai sutelktinėmis jėgomis, visais frontais, vedama kova dėl Lietuvos nepriklausomybės atstatymo. Kai 1940 m. ant Lietuvos nusileido ilgoji naktis, Lietuvos diplomatiniai atstovai protestavo prieš Sovietų Sąjungos agresiją. Ryškiausiai nusistatymą Sovietų "žygdarbiu" Baltijos valstybių atžvilgiu pareiškė J.A. Valstybių tuo metu paskretoris, p. Sumner Welles. Tą kilnią nusistatymą pasekė kitos valstybės. Visa eilė jų neilgo Lietuvos Sovietų Sąjungos integraline dalimi. Lietuvos atstovų protesto balsą pasekė ir laisvojo pasaulio lietuviai, su Kanados lietuviais imtinai. Tų pastangų dėka Lietuvos įjungimas į Sovietų Sąjungą nepripažintas.

Bet kova nėra baigta. Sovietų Sąjunga visokiais būdais stengiasi įteisinti esamą status quo padėtį. Prieš tokias Sovietų pastangas Lietuvos atstovai daug kartų kėlė balsą. Nežiūrint, to, Sovietų Sąjunga tebesiekia padėties įteisinimo. Tad reikalingas visuotinis budrumas ir lietuvių bei jų draugų talka. Kiekviena proga Sovietų agresijos Lietuvoj priminimas yra efektinga priemonė veikti pasaulio viešąją opiniją.

Suminėta akcija - negatyvi. Ja tesiekama sukludinti Sovietų bandymus įteisinti Lietuvos pavergimą. Tuo tarpu mūsų pagrindinis tikslas -- pozityvus. Juo siekiama atstatyti Lietuvos nepriklausomybę ir panaikinti Sovietų viešpatavimą Tėvų Žemėje.

Perspektyvos atgauti laisvę tai didėja, tai silpnėja. Tai priklauso nuo tarptautinės politikos raidos. Tačiau, įvykiai beįėjai palaužti mūsų tikėjimą Lietuvos laisvės rytojumi ir mūsų ryžtą atgauti laisvę Nemuno kraščiui. Mes tvirtai tikime, kad lietuvis laisvei gimęs ir kad Lietuva vėl laisva bus. Mūsų tikėjimas paremtas ne vien istorijos daviniais. Jis paremtas ir tvirtais principais. Tamų teisė į laisvę ir nepriklausomybę visuotinai pripažintas principas. Dešimtys Afrikos tautų vien pastaraisiais

metais užgimę nepriklausomam gyvenimui. Negi gali tokiom aplinkybėm senutei Lietuvių tautai būti skirtas kitokis likimas?

Kova už Lietuvos nepriklausomybės atstatymą yra kova prieš žmogaus pavergimą visur pasaulyje. Tokios idėjos nemiršta, kaip žmonės. Dėl tokios idėjos "gražu pavargt ir kentėti".

Kovoje dėl nepriklausomybės atstatymo mūsų veiksmams nukreipti dviem kryptimi: į lietuvių jėgų stiprinimą ir į išorės akcijos organizavimą.

Vidaus fronte tenka rūpintis, kad laisvame pasaulyje esančios mūsų tautiečių jėgos būtų ne skaldomos, bet stiprinamos. Pasaulio Lietuvių Bendruomenė yra užsibrėžusi kilnių bei plačių tikslų šiame kovos bare. Vidaus potencialo išlaikymas -- geriausias laidas, kad kova bus sėkminga ir išoriniame fronte.

DOVANOS LIETUVISKAM JAUNIMUI

Mokslo metų baigimo, sporto švenčių, stovyklų ir kt. progomis mūsų jaunimui puikios, amžinos dovanos būtų **Algirdo Gustaičio** knygos:

LIETUVA EUROPOS NUGALĖTOJA

Lengvai, įdomiai skaitoma knyga-albumas. Visiems lietuviams. Didelio formato, puikiam popieriuje. 80 reikšmingų iliustracijų. Dail. prof. A. Varno viršeliai. Kaina \$2.50.

KOVA SU GAIDŽIU

Mažiesiems. Puikiai dail. V. Stasiūnaičio iliustruota. Kaina \$2.00.

UŽPUOLA BITĖS

Mažiesiems. Šauniai dail. V. Stasiūnaičio iliustruota. Kaina \$2.00.

Sios knygos gaunamos DIRVOJE.

Išorinei akcijai vesti, Lietuvos nepriklausomybę atstatyti laisvojo pasaulio lietuviai yra sukūrę eilę organizacijų. Svarbu, kad jų akcija būtų suderinta. Tada balsas esti galingesnis. Vieningas užnugaris sutiprina ir diplomatinį atstovų svorį bei vaidmenį.

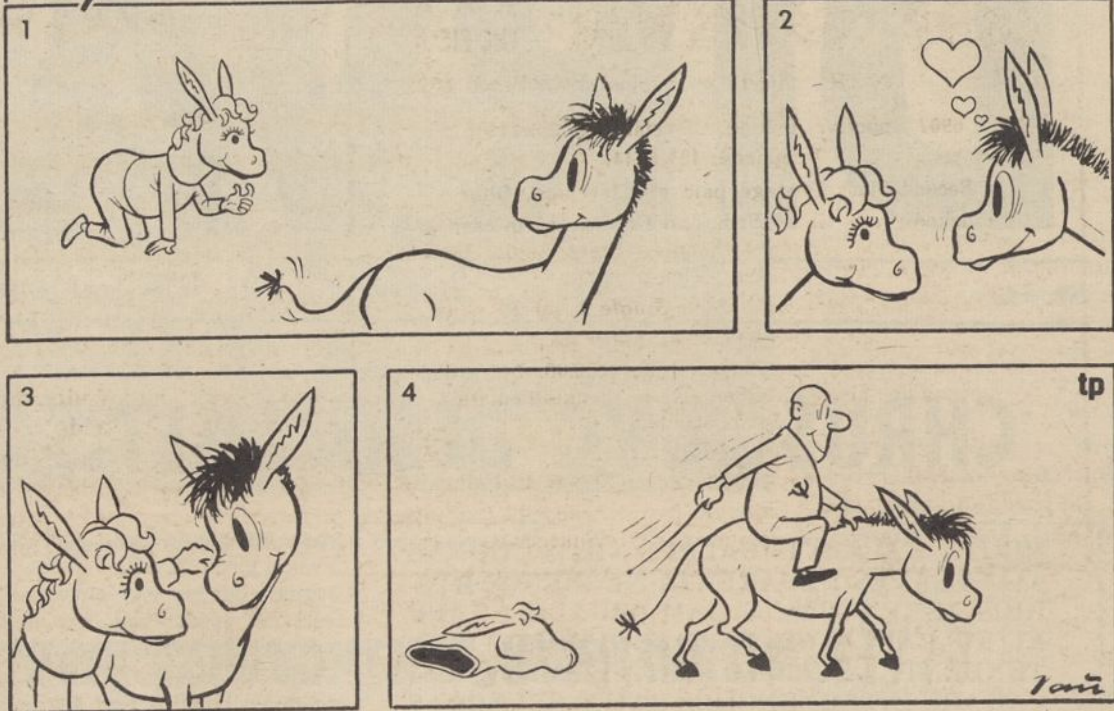
Baigdamas norėčiau įdėti ir savo vardu pareikšti mūsų gilų dėkingumą Kanados Vyr-bi už Lietuvos padėties simpatiją supratimą bei užjautimą. Mes dėkingi irgi, už sutikimą leisti Lietuvos gen. Konsului šioje šalyje veikti ir už Kanados Vyr-bės įvairiomis progomis, ypač Jungt. Tautos, Lietuvos aspiracijų ir teisių parėmimą.

Aš reiškiau gilią padėką ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenei už nuveiktus darbus Lietuvių tautai, o ypač už pastangas Lietuvos nepriklausomybę atstatyti. Mes dėkingi organizacijoms ir pavieniems asmenims už pasižventimą Lietuvą prikelti. Aš esu tikras, kad, apjungę protus ir širdis didžiajai lietuvių tautos aspiracijai, mes kovą laimėsime. "Mūsų bus išauštanti metai!"

* NIKITA CHRUSČIOVAS, užsienio korespondentų, lydėjusių jį kelionėje po Jugoslaviją, nuomone, kas kart daugiau rodo senatvės ir nuovargio žymius. Jugoslavijoje jis privalėjęs vengti konkretesnių grąsinimų Vakarams ir aiškių pažadų darbininkijos klasei. Jo išsireiškimai negalėjo nuvilti per daug nuotikrovės, kai toji tikrovė visų permatoma. Jis turėjo prisipažinti, kad "negalima suvartoti daugiau, nei spėjama pagaminti" ir "jei socialistinėje santvarkoje pagaminama mažiau, kokia tai gali būti trauka kitų valstybių darbo klasei? Tokiu atveju jos sako "socializmas laimėjo šioje šalyje, bet jis turi tik porą kelių penkiems vyrams".

Skaityk ir platink
DIRVĄ

Pinky

K 3 / - 1012

Alkoholizmas (3)

Dr. Steponas Biežis

KODĖL ŽMONĖS GERIA?

Alkoholiniai gėrimai vienokioje ar kitokioje formoje yra visuotiniai vartojami ir jų istorija siekia net preistorinius laikus. Amerikoje į metus šiems gėrimams išleidžiama virš devynių milijonų dolerių. Neišvengiamai kyla rimtas klausimas, kodėl žmonės geria, už ką jie sumoka tokias dideles pinigų sumas? Atsakymų ir nuomonių yra įvairių. Viena iš tokių nuomonių būtų panaši į alpinisto, pakeliančio daug vargo, pavojaus, visokių susižeidimų ir kartais net gyvybės netekimo, paklausus, kodėl jie lipa į aukštus kalnus iškilusius virš debesų ir amžinai sniegu nuklotais. Atsakymas: kad kalnai yra, tai kaip į juos nelipsi. Ta pačia logika vaduojantis išėitų, kaip negersi, kad alkoholis yra. Žinoma, toks pateisinimas turi daugiau anekdotiškumo, nei tikrovės.

Bene viena iš svarbiųjų priežasčių bus ta, kad alkoholis mažesniais kiekiais lyg ir suteikia žmogų maloniai -- ramina, ramina. Alkoholyje žmogus skandina vargą ir nelaimes, o linksmumo ir pasitenkinimo visi pageidauja ir ieško. Alkoholis visa tai tariamai suteikia. Tai kodėl juo nepasinaudoji? Užtat beveik kiekvienas subvūmas, pasisvečiavimas, neišskiriant oficialių banketų, kuriuose visu rimtumu keliami toastai, neapsieina be išgėrimų. Kokia gi nuotaka būtų tuose subvūmuose, jei juose taip sakant, reiktų išbūti sausa burna?

Tokie išgėrimai, kuriuose neprasilenkiama su nuosakumo ribomis, nėra kenksmingi. Menamai tais pačiais sumetimais daugelyje Europos kraštų pietų metu atsiranda ant stalo vyno bonka ar alaus bokalas.

Tačiau tokie išgėrimai, deja, ne visuomet ribojasi reikalingu saikingumu. Dažniausia kai kurie ima pasigesti tokių išgėrimų, ieško dažnesnių progų. Kai tokių progų rečiau pasitaiko, nebenauiena ir tavernos duris pavartyti, kurios vis kaip tai pradeda dažniau traukti. Kai žmogaus organizme atsiranda toks jausmas, tai reiškia žingsnį į alkoholio pergale, kas, jei laiku neapsigalvojama ir nepasukama griežtai kiton pusėn, tiesiu keliu nuveda į alkoholizmo baltą. Tai, gi, tie riboti ir tariamai nekalti nūgėrimai gali praverti duris į prapultį pačiam žmogui nė nepajuntant, neturint blogų intencijų ar palinkimų.

Nedaug rasime žmonių, kurie laimingai išgyventų visą savo gyvenimą be sunkumų, nenumatyty klaidų. Kurio gi žmogaus gyvenimo kelio nepastoją netikėti nusivylimai, nepasisekimai, žeimyninė nesantaika, ekonominiai smūgiai, nemalios staigmenos ir šiaip jau įvairios gyvenimiškos problemos. Tai pareikalauja iš žmogaus stiprios valios, ryžto, šalto ir blaivaus proto nesukliptus išsilaikyti bei logiškai galvoti ieškoti ir rasti geriausią išeitį. Tai žmogaus būdo bandymai, egzaminai, kuriuos ne vi-

siems pasiseka išlaikyti ir išeiti laimėtojai.

Vieni pajėgia savo jėgomis rasti naudingą išeitį, kiti netekę pasitikėjimo, bėga nuo savų problemų, ieškodami užuovėjos ir paguodos alkoholyje. Tiesa, alkoholio įtakoje jis pasijunta momentui kiek laimingesniu, bet tuo pačiu metu nežino ir nesupranta, kad tai netikrovė, kad tai klaidinanti iliuzija ir svarbiausia, kad jis pats alkoholio veikiamas nebe tas tikrasis žmogus, kurį užgulė bėda ir nuo kurios jis bandė pabėgti, vietoj ją sutikus tikrovės šviesoje.

Žmogus turi įgimtą savybę ieškoti nusiramino, kai nelaimė jį prispaudžia. Kai kas mano radęs tokį nusiramino alkoholyje ir save teisingai, kas, žinoma, yra stambi klaida. Kiti geria smagumui ir pasilinksminimui, o tikrumoje save apgaudinėja. Kiti geria "dėl mados" ir su pasididžiavimu. Dar kiti randa pasitenkinimą neva slogai gydyti ar šiaip jau kokį menkesnį sunegalavimą. Bet alkoholis nėra joks vaistas ir juo neišgydysi jokios ligos. Sakoma, kai nori šunį mušti, tai ir akmenį randi. Taip ir norintieji išgerti randa daugybę

progų bei pasiteisinimų, nors tai jė patys mažai tiki.

Blogai, kai pasikartoja išgėrimai vyksta paauglių kompanijoje. Nusižiūrėję į senesnius ima juos pamėgdžioti, dažnai slepiant nuo tėvų. Šitokie pavyzdžiai paaugliams duoda pradžią susigiminiuoti su alkoholiu, kuris anksčiau ar vėliau juos pavergia.

Kai kurie mokslo autoritetai mano, kad polinkiai į alkoholį išplaukia iš paties žmogaus organizmo, dėl nekurių metabolizmo, t.y. maisto apykaitos pakrikimo pačiose ląstelėse. Šie pakrikimai pasireiškia iš tulų mitybos trūkumų, kurie papildomi alkoholiu. Jei ši nuomonė pasitvirtintų aiškiais tyrimų daviniais, tuomet, alkoholizmo tikrai priežasčiai paaiškėjus, būtų logiška nustatyti tikslingą mitybą (dietą), kuri pašalintų metabolizmo trūkumus pačiose ląstelėse. Tai įvykdžius manoma, kad polinkiai į alkoholį savaime pranyktų, kartu iširiant didžiąją alkoholio problemą. Kol tikrų žinių ir reikalingų faktų neturima, tol tenka vadovautis tik tokiomis žiniomis, kurias turime ir galime panaudoti dabar.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ IR KITUS KRAŠTUS

Lietuvių įmonė registruota U. S. Department of Justice ir paskelbta U. S. Department of Commerce.

Cosmos Parcels Express Corp.

3212 S. Halsted St., Chicago, Ill., 60608, telef. CA 5-1864

IR

Marquette Gift Parcel Service

2439 W. 69 St., tel. WA 5-2737.

Didelis pasirinkimas medžiagų ir kitų siuntiniams tinkamų prekių.

E. ŽUKASKAS

HOTEL NIDA CORP.

SEVENTH & PARK AVENUES ASBURY PARK, N. J. Prospect 4-7788

Įvairiais metų laikotarpiais malonu visad atsilankyti gražiajame Asbury Parke prie Atlanto ir pailsėti apskritus metus veikiančiame viešbutyje "Nida" 7-tos ir Park Ave. kampe. Tel. PR 4-7788. Švarūs kambariai, pigūs ir skanus maistas.

Prie viešbučio veikia restoranai ir barai. Viešbučio salė išnuomojama įvairiems pobūviams. Patogus susisiekimas traukiniu ir autobusu.

Savininkai P. C. Mačiuliai.

THE STROH BREWERY COMPANY, DETROIT 26, MICHIGAN

PREMIUM QUALITY ALWAYS...POPULAR PRICES EVERYWHERE

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
PRENUMERATĄ

DIRVA

 ★★★
 THE FIELD

The Lithuanian Newspaper Established 1915

6907 Superior Avenue, Cleveland, Ohio. 44103

Telephone: 431-6344.

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.

 Published every Mon., Wed., and Fri. except in case of
 Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n
 VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

 Prenumerata metams \$11.00, pusei metų \$6.00. Dirva išeina:
 pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais,
 išskyrus šventes.

Redaguoja:

 Jonas Čiuberkis, Vytautas Gedgaudas ir Jonas P. Palukaitis.
 Redakcinė kolegija: P. Bastys, E. Čekienė, A. Laikūnas,
 R. Mieželis, V. Rastenis ir St. Santvaras.

GYVENIMO BŪTINYBĖ

Kartu su JAV švietimo vadovybe, gal net kiek anksčiau, šio krašto kariniai Pentagono sluoksniai buvo priėję išvados, kad svetimų kalbų mokėjimas nėra liuksusas, bet šio amžiaus gyvenimo būtinybė. Ir taip JAV Armijos Kalbų Mokykloje šis nusistatymas lydi intensyvią kalbų mokymo programą, kuri savo kokybe prašoka bet kurią švietimo instituciją šiame kontinente.

JAV Armijos Kalbų Mokykla moko 28 kalbas, kurias pasirenka 2000 studentų - karių į metus ir šiuo metu jau turima viso 30 tūkstančių tą mokyklą baigusiu lingvistų.

Tačiau tie skaičiai, toli gražu, dar nepatenkina karinės vadovybės, tuo labiau ir kitų JAV institucijų reikalavimų, kad užpildžius tarnybas, kuriose reikalingas svetimų kalbų mokėjimas, O tokiam kraštui, savo darbo ir įtakos srityse išsiplėtusiame po visą pasaulį, svetimas kalbas mokančių ir nebus niekad per daug.

Tai praktiškai kalbų mokėjimo pusė, kurioje, tarp kita ko, įeina ir lietuvių kalba.

Šis faktas yra būdingas šiam metui, kada pradėdame mokyklinį darbą, jame įjungę gan platų ir veiksmingą liuanistinių mokyklų tinklą su Pedagoginiu Lituanistikos Institutu Chicagoje priešakyje.

Tas faktas būdingas dar ir tiems, kurie vis dar neigia lietuvių kalbos "praktiškumą" šiame krašte ir savo vaikus, vietoj mokinę lietuviškai, išnaudoja angliškajam "akcentui" taisyti.

Lietuvių kalbos išlaikymas ir mokymas, jos naudojimas ir prietaikymas praktiškajam gyvenimui kitaip atrodo tiems, kurie susiduria su kalbiniais klausimais studijų metu. Kalbų mokėjimo, jų tarpe ir lietuvių kalbos, klausimas kitaip atrodo ir tiems, kurie supranta ir blaiviai žiūri į mūsų priaugančios inteligentijos ateitį. Nuvertindami savąją kalbą, mes kartu nuvertiname savo jaunimo inteligenciją. Nuvertindami savąją kultūrą, nuvertiname save ir savo pretenzijas vadinantis kultūringa tauta.

Mes ilgą laiką kovojome už savosios kalbos išlaikymą, tačiau toji kova nebuvo pagrįsta tinkamais argumentais. Tuos argumentus šiandien patiekia jau pats gyvenimas. Daugelis jau praregėjo, kad šiame tautų mišinyje ne vien tik geras anglų kalbos mokėjimas iškelia žmogų, bet jo sugebėjimai ir išsilavinimas. Anglų kalba yra šio krašto gyventojų bendrinė kalbinės komunikacijos priemonė. Anglų kalbą žino ir laisvai vartoti yra didelė privilegija. Ją išmokyti privalėtų visi mūsų tautinių reikalų reprezentantai. Tačiau šalia to lietuvių kalba, lygiai kaip kitos svetimos kalbos ir jų mokėjimas yra aukštesnio intelektualinio išsilavinimo pažymys ir juokingai atrodo tie žmonės, kurie bando šį faktą nuneigti.

Lietuvių bendruomeniniame gyvenime vienu iš naudingiausių faktorių reikia laikyti lietuviškųjų šeštadieninių mokyklų sistemą, kuri pasinaudoję gali visi susipratę ir savo vaikų ateitį plačiau įžiūrėti.

Be abejo, apgailėtina reiškinio lieka tas faktas, kad mūsų liuanistinis vaikų auklėjimas tenka vykdyti kampininko sąlygomis. Tuo pačiu tas auklėjimas reikalingas dvilypio administravimo ir kur kas daugiau lėšų. Tačiau ir esamose sąlygose darbas, kurį atlieka mūsų pasižinę pedagogai, tėvų komitetų nariai, yra puikiu įnašu ir šviesiausiu ženklu mūsų išieivijos gyvenime.

Tai šviesūs ženklai, kurių neįžiūrėti gali tik lietuvių apakti pradėję žmonės, kartu nesugebą suprasti skriaudos, daromos jų pačių vaikų ateičiai. (J.Č.)

DIVIDENDUS MOKAME KAS 90 DIENŲ!
KVIEČIAME PRADĖTI TAUPYTI PAS MUS!

PINIGAI PADĖTI IKI KIEKVIENO MĖNESIO 15-TOS DIENOS, NES DIVIDENDŲ NŪO PIRMOS MĖNESIO DIENOS.

4 1/2% PRISIŪSIME DIVIDENDUS KAS 90 DIENŲ ANT INVESTAVIMŲ.

ŠIAS SĄSKAITAS YPATINGAI REKOMENDUOJAME PENSIONIERIAMS, KURIEM PROCENTAI YRA SVARBU GAUTI DAŽNIAU, NES IS TO PRAGYVENA.

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.

1447 So. 49th Court, Cicero 50, Ill.

 JUOZAS F. GRIBAUŠKAS,
 sekretorius

Chicago Phone: 242-4395; Suburban Phone: 656-6330

LIETUVIŠKŲ RADIOJO PROGRAMŲ DARBAI IR RŪPESČIAI

P. Viščinis, Laisvės Varpo radijo programos vedėjas Bostone pasisako aktualiais lietuviškų radijo valandėlių klausimais.

— Sako, kad žodis, kaip paukštis, — išskrido ir nebegrižo. Užrašytas juodu ant balto, pvz. laikraštiniis žodis, galima komplektuoti, išsaugoti ir vėl panaudoti.

— Ar būtų galima rasti didesnę jungtį tarp radijo valandėlių ir laikraščių, kad abiejų darbas papildytų viens kitą, ar reikėtų žiūrėti į dviejų sričių paskirtį, kaip konkurencinę?

— Sėkmingam darbui būtini geri santykiai tarp visuomeninio ir kultūrinio pobūdžio lietuvių radijo programų ir mūsų spaudos. Iš tikrųjų čia nėra jokios konkuren-

— Koks ryšys mūsų lietuviškų radijo valandėlių, ar jos turi kokią bendrą planą turiniui pasikeisti, jį įvairinti ir plėsti už lokalinės stoties ribų?

— Gaila, bet ligi šiol lietuvių radijo programos nepalaiko beveik jokių tarpusavio ryšių, įdomesniais dalykais pasikeičia tik ypatingais atvejais. Bent visuomeninio ir kultūrinio pobūdžio radijo programos turėtų glau-

lios prasiveržimų, kuriuos lietuvių pasaulio lietuviai privalo žinoti. Todėl susilaikymas nuo sukurtos pavergtos Lietuvos muzikos kūrinių perdavimo per lietuvių radijo programas būtų didelis nesusipratimas. Tik reikia atskirti propagandą nuo tikrosios kūrybos. Jei perduosi be jokių komentarų Balio Dvariono "Aušrą prie Nemuno", Konrado Kavecko, Jono Švedo ar kitų propagandinius kūrinius, tai pasitarnausi okupantui, bet perdavimas tokių kūrinių, kaip Balio Dvariono "Žvaigždutė", Vytauto Klovos "Udris daina" — ištrauka iš operos "Pilėnai" — ar harmonizuotų liaudies dainų yra tik pasitarnavimas laisviems lietuviams, kurie nori ir privalo žinoti, kas kieno ir kaip šalia okupanto išprievartautos propagandos kuriama pavergtos Lietuvos. Juk minimus kūrinius atlieka mūsų solistai ir chorai čia rengiamuose koncertuose, tad kodėl jų turėtų neduoti radijo programos? Tas pats liečia pavergtos Lietuvos chorų ir solistų lygį, jų pajėgumą ir prisirišimą prie mūsų tautinės kūrybos. O tai labai svarbu visais atžvilgiais. Juk visi šaltiniai sutartinai skelbia, kad pavergtos Lietuvos mūsų tautiečiai yra atsparesni okupantui, negu mes laisvėje nutautimo grėsmei. Bet iš to nepadarykite išvados, kad esu vad. kultūrinio bendradarbiavimo šalininkas.

— Kokių sugestijų turėtumėte lietuviškoms radijo programoms?

— Mano pageidavimas, kad bent visuomeninio ir kultūrinio pobūdžio lietuvių radijo programos kuo greičiau užmegstų tarpusavio santykius ir pradėtų keistis įdomesne medžiaga. Antroji sugestija — tai programų lygio kėlimas turinio, formos, muzikos ir kalbos požiūriu. Visuomenė dar pilnai neįvertina to vaidmens, kurį mūsų sąlygomis gali atlikti lietuvių radijo programos. Iš dalies nuo visuomenės, bet iš dalies taip pat nuo pačių programų vedėjų pareina — tos programos yra komercinės ir pramoginės ar lietuviškojo gyvenimo ugdytojos. Linkėčiau, kad kiekviena lietuvių radijo programa atliktų tuos uždavinius, kurie išplaukia ne tiek iš visuomenės nuotaikos ir pageidavimų, kiek iš mūsų tautos tragiškosios būklės ir mūsų pareigų bei uždavinių pavergtosios tėviškos atžvilgiu.

— Atsakingas radijo programos vedėjo darbas verčia suferuoti ir nuomonę įvairiais mūsų kultūrinės politikos klausimais. Būtų įdomu sužinoti Tamstos nuomonę. pvz., dėl okup. Lietuvoje sukurtos muzikos kūrinių perdavimo mūsų radijo programose.

— Manau, kad lietuvių radijo programų šiaipus geležinės uždangos uždavinys — informuoti visuomenę ne tik laisvųjų lietuvių reikalais, bet taip pat apie tai, kas dedasi pavergtos Lietuvos. O ten vyksta pagrindinė kova tarp lietuvių ir jo pavergtos. Toje kovoje vyrauja smūgiai, pralaimėjimai, bet yra taip pat laimėjimai, ypač mūsų kūrybinės ga-

Petras Viščinis radijo stotyje perduoda Laisvės Varpo programą.

Edv. Meilaus nuotrauka

Būtų įdomu sužinoti, kokia paskirtis informacinėje ir kultūrinėje plotmėje radijo valandėlių, kurių turime ir jos veikia su nemažu pasisekimu?

— Esmėje lietuvių radijo programų šiaipus geležinės uždangos paskirtį apsprendžia mūsų tautos būklė ir gyvenamojo krašto lietuvių visuomenės pareigos bei uždaviniai pavergtosios tėvynės atžvilgiu. Atsirėmusios į šiuos principus, mūsų turimos radijo programos turėtų būti kuo mažiausiai komercinės ar pramoginės, o kuo daugiausiai kultūrinio, visuomeninio ir politinio pobūdžio. Jų uždavinys — informuoti visuomenę aktualiais lietuvių tautos reikalais, ugdyti ir populiarinti mūsų tautinę kultūrą, duodant geros lietuviškos muzikos ir kitų kūrybos šakų pavyzdžių, įtaigoti visuomenę lietuviškos išlaikymo ir Lietuvos laisvinimo darbui. Šitai suprantas ir suorganizuotos lietuvių radijo programos taptų svarbiais veiksniais mūsų gyvenime. Bet tokių programų veiklai reikalinga, kad nebūtų bėdos suradijo stoties apmokėjimu.

Praktiškame gyvenime mūsų radijo programų pobūdį dažniausiai nustato jų programų vadovai pagal visuomenės nuotaikas, jos pageidavimus ir pačių programų išlaikymo galimybes. Kai programos turi išsiversti skelbimais, tai sunku reikalauti, kad jos daug laiko skirtų mūsų visuomeniniams ir kultūriniais reikalams, duotų geros lietuviškos muzikos, vaidinimų ar literatūros. Paprastai skelbimus lengviau gauti toms programoms, kurios daugiau pataika masei, duoda lengvą, pramoginę muziką. Todėl kartais pasitaiko, kad mūsų radijo programos tampa lyg skelbimų ir lengvosios pramoginės muzikos rinkiniais, kurie su lietuvių tiek bendro turi, kad atliekami lietuvių kalba.

Labai liūdna, bet reikia atvirai prisipažinti, kad juo toliau, juo sunkiau verstis visuomeninio ir kultūrinio pobūdžio lietuvių radijo programoms. Visuomenės parama joms ne didėja, bet mažėja. Tada puikiai žinau pagal Laisvės Varpą, kuriam vadovauju jau dešimtus metus.

Pagal dabartinę techniką nesunku lietuvių radijo programų bent svarbesnę medžiagą išsaugoti. Tik reikia ją įrašyti į juostas. Tai kainuoja ne taip jau brangiai.

cijos, nes tai dvi skirtingos sritys, kurių viena turėtų papildyti kitą. Praktiškai radijo programų ir spaudos bendradarbiavimas neturėtų ribotis vien tik skelbimų pasikeitimu. Jį reikėtų išplėsti ligi tokio laipsnio, kad radijo programos duotų spaudos apžvalgą, išryškintų spaudos keliamas aktualines mintis, o spauda informuotų visuomenę apie įdomesnes lietuvių radijo programas, negailėdama savo pastabų ir pageidavimų. Tokiu būdu būtų daug pasitarnaujama bendram reikalui ir visuomenės atitinkamos nuotaikos sudarymui lygiai atskirų mūsų laikraščių, kaip ir lietuvių radijo programų atžvilgiu.

Laisvės Varpas jau seniai siekia tokio bendradarbiavimo. Ir tenka džiaugtis, kad jis nuolat plečiasi. Mano vedama radijo programa kiekvieną sekmadienį perduoda įdomesnes įvairių mūsų laikraščių mintis ir idėjas, o visuomenė dažnai spaudoje randa žinių apie Laisvės Varpo veiklą. Bet tai nereiškia, kad jau pasiektas šiuo atžvilgiu tobulybės laipsnis. Čia ypač dar daug galėtų pasitarnauti lietuviškų laikraščių korespondentai. Jie galėtų daugiau informuoti spaudą apie radijo programų visuomeninę ir kultūrinę veiklą. Pavyzdžiui, įvairių minėjimų progomis, kada radijo programos skiria tiems minėjimams visą savo turimą laimę ar paruošia specialias programas anglų kalba amerikiečių visuomenei. Dabar dar taip atsitinka, kad į minėjimų aprašymus ne visuomet įtraukiami minėjimai per radiją, nors ištikrųjų jie pasiekia platesnes mases, negu salėse rengiami minėjimai. Ilustracijai tragiškųjų birželio įvykių minėjimas Brocktone, Mass. Spaudoje buvo plačiai aprašytas minėjimas salėje, į kurį susirinko apie šimtas lietuvių patriotų, bet nė žodžio apie Laisvės Varpą ir vietos lietuvių bendruomenės apylinkės bendromis pastangomis per abidvi vietas radijo stotis duotą programą anglų kalba amerikiečiams. O toji programa per abidvi radijo stotis pasiekė keliasdešimt tūkstančių amerikiečių, pristatydamą jiems tragiškuosius birželio įvykius ir mūsų dainas, atliekamas sol. St. Baranauško, sol. Ald. Stempužienės, Čiurlionio ansamblio ir kitų stipriausių mūsų meninių pajėgų. Nejaugi tai koks menkas įvykis, kad į jį nereikia atkreipti kitų kolonijų dėmesio?

PETKUS
 LAIDOJIMO ĮSTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
 2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6
 CICERO ILLINOIS
 1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9
 TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

Jaunųjų širdžių dovana

Moksleivių metraštis Jaunystės Žiedai

Į mano rankas pateko storoka knyga su lietuviškos koplytėlės siluete viršelyje ir "Jaunystės Žiedų" pavadinimu. Ėmęs sklaidyti knygos puslapius, atpažinau, kad tai Chicago Auštesniosios Lituanistikos Mokyklos 1962-63 mokslo metų moksleivių metraštis. Apie šiuos į tradiciją įėjusius metraščius jau esu skaitęs spaudoje, tačiau dar niekad jų neteko savo akimis pamatyti. Ir tai dėl to, kad savo šeimoje jau nebeturiu mokyklinio amžiaus vaikų.

Į akis krinta geras popierius ir švari spauda. Tai "Vilties" spaustuvinės Clevelande darbas.

Pradėjus skaityti metraščio turinį, t.y. pačių moksleivių rašinius, padvelkia jaunystės veržlumas ir stebina tautinė sąmonė. Kiti rašiniai, matomai rašyti namie, atrodo ne visai pačių mokinių rašyti, kai kur net naudojantis enciklopedijomis arba periodinės spaudos duomenimis. Tačiau bendras rašinių lygmuo labai malonus. Tarytum pajunti glėžną mūsų jauniosios kartos sielą, tarytum padvelkia jauniosios fantazijos aromatas su jaunųjų širdžių troškimais ir svajonėmis. Negaliu cituoti atskirų rašinių, kas užimtų per daug vietos laikraštyje, todėl norėčiau, kad kiekvienas, perskaitęs šį mano straipsnelį, pats paskaitytų "Jaunystės Žiedus" ir įsitikintų mano teigimu. Skaitytojas pats tada pajustų tuos simpatijos jausmus daugumoje silpnais literatūriškai kūriniams, bet stipriems savo dvasia ir noru rašyti lietuviškai ir lietuviams.

Nenoromis turiu tarti kritišką žodį apie kai kurias nuotraikas. Mokinių metraštyje įdėta kiek per daug jų globėjų, įvairių komitetų ir sausų oficialių grupinių nuotraukų. Direktorių kalbos, pasitarimai, vienoj ir vėl kiek kitokioj pozoj, senosios kartos grupelės teikia oficialumo atspalvį ir išduoda, jog ne viskas atlikta pačių mokinių... Kodėl gi neduoti patiems moksleiviams daugiau pasireikšti, visokierio-pa jų veiklą parodant vaizduose?

Ar naudinga, pvz., idėta nuotrauka "Mažas berniukas laimėjo didelį veiklą "Aleksandryną" (psl. 62)? Tai visiškai blogai parinkta nuotrauka, parodanti kaip nereikia įteikti moksleiviams dovanas. Juk "Aleksandryno" tomas jam beveik numetamas nuo scenos. Kodėl nesuteikti vaikui šventiškos nuotraikos ir didesnio įspūdžio, pakvies jį į sceną ir iškilmingai atidžiai, su meile įteikiant tai, ką jis pelnytai laimėjo? Ar tokiais įteikimais, kaip parodyta anoj nuotraukoje, mes tinkamai išlaikysim to berniuko atmin-

JAUNYSTĖS ŽIEDAI

teniosios Lituanistikos Mokyklos laidos visuomenė po kelių metų įsigys bent po vieną spaudos darbuotoją, tai jau bus didelis įnašas į mūsų žurnalistinę ir rašytojų dirvą.

Iš užsklandų prie straipsnelių matosi, jog turėsime ir gabių piešėjų bei dailininkų. Manau, kad patekus metraštin šių jaunųjų autorių rašiniams bei piešinėliams, jie yra tuo paskatinti ir toliau dirbti šia linkme. Galima būtų net lažintis, jog žemesniųjų klasių autoriai tikrai pasirodys ir ateinančiųjų mokslo metų metraštyje. O baigę mokyklą, stengsis pasireikšti ir bendrojo mūsų spaudoje.

Baigiant tenka pažymėti, kad visą šį Chicago Auštesniosios Lituanistikos Mokyklos būrelį, pasireiškusį savo kūriniams, galime vadinti išrinktais, nes daugumas mūsų jaunimo eina amerikonišką kelią. Mano giliu įsitikinimu, kaltinti nutautėjimu galima tikrai tėvus, nuo kurių priklauso jų vaikų einamasis takas.

Andrius Norimas

Paraginkit savo pažįstamus užsiprenumeruoti Dirvą

Sunkiai susirgęs poetas Faustas Kirša vieno pobūvio metu kalbasi su Dirvos redakcinės kolegijos nariu poetu Stasiu Santvaru. Fausto Kiršos sveikatos būklė po operacijos negerėja ir kelia rimto susirūpinimo.

APIE LAIKRAŠČIUS IR LAIKRAŠTININKUS

EDITOR & PUBLISHER žurnalas rugp. 24 d. numeryje kaip "dienos šuklę" pavartojo šį Charles Lamb'o posakį: "Laikraštis visada žadina žingeidumą. Bet niekas jo nepadaeda be nusivylimo jausmo".

Ten pat skelbiama vieno kolumnisto (George Lawless) atsišveikinamoji kolumna, kurią jis parašė, pereidamas į kitą darbą: "Kolumnos užpildymas yra malimas, kurs tampa rūpesnis po kiekvieno sakinio. Žurnalizmo Jack Paar'ai greit perdega. Laimingesnieji tarsi mikiškai žygiuodami metų metus. Būdami žmonės, mes negalime amžinai būti objektyvūs. Arba pramogingi, ar informatyvūs, -- nors tam skiriamą vietą laikraštyje. Būdami žmonės, mes ne visada esam tikslūs ir rūpestingi.

"Bandyk šypsotis, kai skilvį suka. Pagirk striksėtoją už jo

sekretorės atliktą darbą. Padaryk sąžiningą pastabą ir lauk pasipiktinimų pylos.

"Mylėk kates, neapkęsk balandžių, būk monumentalus nenuoseklumo intelektualinis klaunas. Tai nelengva. Tai įdomu.

"Kaip bebandytumėm, yra beveik neįmanoma kasdieninė žurnalistikoj išvengti vilkduobių. Kartais mes nuslystam į pamokslavimą, leidžiam prasisunkti neteisiam pykčiui, išplakam kokį nusipelnėlių, kadangi... na, kadangi ciniškumas yra veržlių užsimojimų priebeiga.

"Kolumnos rašymo atpildai milžiniški. Kas gi kitas turi progos kasdien atšviežinti nusivėdę jantį vyną... išskasti beveidį veikėją iš viešosios nuomonės kalno... prakrapštyti plonytę apsišaukėlio genijaus odą... vaidinti olimpinį orakulą šventuolių ir nusidėjėlių eisenai?"

KARŽYGIŠKUMAS LIETUVIŲ TAUTSAKOJE

Lietuviai, nors ir daug kovoje ir atkakliai gynę savo kraštą nuo priešo, tų kovų (taip pat ir medžioklių) nėra taip apdainavę, kaip pvz. prancūzai, germanai ir kt. Todėl mūsų liaudies literatūroje neradime nei poemų, nei pasakų apie didžiąsias lietuvių kovas, karžygius, medžiotojus ir t.t.

Karžygiškumas lietuvių liaudies epe reiškiasi visai kitokiomis formomis. Mūsų liaudies epo veikėjai nėra kovų karžygiai, bet jaunikaičiai su drąsa, pasiryžimu, teisybe ir gera širdimi.

Bet kokiose situacijose, į kurias daugiausia patenka antgamtinių būtybių įsikišimu jie veikia kaip riteriai ir dažniausiai išvaduoja savo mylimą žmogų. Tai ryškų ypač stebuklinėse pasakose. Dr. Jono Balio "Lietuviškų pasakų" rinkinyje yra keletastokių būdingų pavyzdžių.

25 psl.: "Užburta mergaitė ir slibinas". Pasakoje minimas jaunikaitis (stebuklingo kamuoliuko dėka) pavirsta į įvairias būtybes, nugali visas kliūtis, nukauna slibiną ir išgelbsti mergaitę. Jo karžygiškumas gal ir nebūtų pasireiškęs, jei nebūtų turėjęs stebuklingo kamuoliuko, bet jis turėjo tvirtą pasiryžimą ir, nieko nebijodamas, savo uždavinį įvykdė.

33 psl.: "Du broliai". Tai pasaka apie du didvyrius. Jie, vienas kitam gelbėdami, didvyriškai nugali blogį, ir pasakos pabaigoje įsiviešpatauja laimė. Tapatimi mintis kartojasi ir pasakoje "Devynių brolių sesuo ir devynagalvis" (82 psl.), kur broliai didvyriškai išgelbsti savo seserį nuo slibino.

Šitas didvyriškumas ir drąsos motyvas pasikartoja daugelyje liaudies pasakų. Tad galime sakyti, jog riteriškas karžygiškumas mūsų liaudies epui nėra svetimas. Riteriškumas mūsų tautos charakteriui yra būdingas apskritai (prisiminkime žydų, vokiečių ir kitų nuskriaus-

tųjų gelbėjimą paskutinio karo metais).

Nors šių dienų rašytinės lietuvių dainos, kaip pvz. Gaudžia trimčiai, Eina garsas nuo pat Vilniaus, Nurink, sesut ir kitos, yra labai populiarios, tačiau liaudies dainų rinkiniuose toks karžygiškumas visai nepasireiškia. Daugiausia karo dainų turime iš pereito šimtmečio, kada caro priespaudoje lietuviai vyrai būdavo varu imami į kariuomenę dvidešimčiai ar daugiau metų siunčiami kariauti į svetimas šalis. Dainose yra minimos vietovės, kaip Maskva, Ryga, Turkija, Prancūzija ir kt. Tai kaipgi galėjo šie kariai, kovodami caro kariuomenėje svetimos šalys, dainuoti entuziastiškas dainas? Jų dainos buvo persunktos tėvynės ir tėvų ilgesio, nenoro joti į svetimą šalį, noru išlikti gyvam ir grįžti namo.

Ginti paginsiu, vyti pavysiu,
Dievas bežino, ar besugrįšiu.
Parlek žirgelis, paršvysuoj kilpelės,
Nebeparjoja mano brolelis.

Devynios kulkelės
Pro mano galvelę
O dešimta į širdelę.
Saulė tekėjo
Kai broliū užšovė,
Saulė leidos, kai kavojo.

Dievui dėkui,
Bile gyvas likau,
Bile sveikas
Aš namo parėjau
Bile sveikas
Aš namo parėjau,
Su broleliais
Per laukelį jojavu.

Kaip matome, jokio karžygiškumo tose dainose nėra. Kas kita jau nepriklausomybės kovų dainos: jos drąsos, kovingos, nes buvo dėl ko kovoti.

Dailė Polikaitienė
Iš Lit. Instituto darbų

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE PIRKITE NAUJOJE MODERNOJE

PARAMA-MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖJE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. Janušaitis ir J. Mažeika

ČIA GERIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

1. ANTIQUE, Four Roses 86 proof Str. Burb. Whiskey	5th \$3.98
2. BARNETT Prancūziškas konjakas	5th \$4.98
3. KRON BRANNVIN AQUAVIT švediška	5th \$3.98
4. Import. 6 metų CANADIAN WHISKEY	5th \$3.98
5. NAPOLEON FRENCH BRANDY	5th \$3.35
6. METAXA, Graikų brandy, 90 proof	5th \$5.75
7. VAT 69 SCOTCH Whiskey	5th \$4.98
8. BORDEAUX French vine	5th \$0.98

Be to, didžiausias pasirinkimas importuotų maisto produktų iš viso pasaulio kraštų.

KAI RUSAI ATEINA

(ISTRAUKA IS KNYGOS "WENN DIE RUSSEN KOMMEN")

(16) — ROBERT RAID

Herbertas pritaria.

— Kam tokios ilgos kalbos — padėtis daugiau negu aiški!

Skambina. Elfi skuba prie durų — vidun įsiveržia Heino:

— Dabar! Dabar mes tiems driskiams rusams parodysime! Mano draugai jau turi ginklų — dobsime kiekvieną rusą, kuris tik pasirodys!

Aš pašoku.

— Iš proto išėjote? Nieko negalite pradėti patys vieni! Už kiekvieną nukautą rusą mieste teks apmokėti šimtais estų gyvybių! Rusai to tik ir telaukia, kad pradėtų masines skerdynes! Prie šito mes negalime prileisti! Mūsų žmonės turi laikytis ramiai ir laukti tinkamo momento! O dabar išlįsit keli karštakošiai ir, nugnybę keletą rusų, užvirsit tokią velniavą, kad visas miestas kraujuje paplūs. Ateis ir jums laikas, ir jūs būsite akcijai pašaukti! Tuo tarpu turite būti ramūs ir pasirengę! Dar valanda neatėjusi, Heino!

Jis tik išsišiepia:

— Laukti, vis laukti! Tu esi mazgotė, Robertai! Tu visai negali mums uždrausti!

Mano žvilgsnis kietas:

— Priešingai, Heino! Aš galiu uždraust ir įsakyti. Jeigu mes norime per kovą išvaduoti kraštą, tai ta kova turi būti organizuota. Kiekvienas žiopių negali pyškinti, kada ir kur jam patinka. Laisvės kovotojų vadovybė nusprendžia, kur ir kada smogti. Visame krašte veikia laisvės kovotojai, ir kas tik nori prie šios kovos prisidėti, turi jiems paklusti. Čia įsakau aš. Taigi pranešk savo drau-

gams, kad jie laikytųsi ramiai, jeigu jie yra dori estai! Bet jeigu jūs peranksti atakuosite ir tuo rusams įduosite priekabę be atodairos naikinti mūsų tautą, tai jūs būsite ne tik paskutiniai kvailiai, bet iš tikrųjų šlykštūs rusų agentai!

Heino nuleidžia akis ir tyli. Edas uždeda ranką man ant peties.

— O kaip tu, Robertai? Iš mūsų visų tu labiausiai atsakingas. Tuoj pat turi dingti!

— Aš negaliu ir nesitrauksiu! Mano vieta čia ir iš jos nesitrauksiu.

Justas perbraukia ranka sau per veidą.

— Jie tave vistik sučiups. Ir kas tada, ką?

— Vieną kartą ir aš mirsiu. Daug prieš mane mirė, daug mirs ir po manęs. Bet ne tas svarbu, bičiuliai! Daug svarbiau — Estija! Be to — mano rankoje visi siūlai ir čia baigiasi visi pėdsakai.

Edas susiraukia.

— Vistik jie iš tavęs prievarta išreikalaus. Jie privers tave kalbėti.

— Tu manęs nepažįsti, Edai. Nė vienas iš mūsų nėra kitų išdavęs, nei Alfai, nei Villui, nei Arno, nei Kallei, nei Voldi! Jie visi mirė sukanę dantis! Ir manęs jie nepažindins. Be to atsiminkite — rusai manęs gyvo nepais.

Pažvelgiu į Elfi. Ji sėdi visa išbalus, užmerkus akis, vien tik lūpos kažką nori pasakyti, bet nieko nesigirdi. Aš atsistoju.

— Kartą jums esu sakęs, kad ateis diena, kada liepsnos rusų miestai ir kaimai ir patys rusai kris kaip musės. Dabar toji valanda atėjusi.

Ir man vaidenasi, lyg girdėčiau varpus skambant — už tėvą, už Oskarą, už Alfą, Villų, Voldį, Petrą, už dešimtis tūkstančių, kritusių visame Pabaltij.

Mano mintis nutraukia telefonas. Pakeliu ragelį:

— Raidai, tuojau atvyk į įstaigą...

★

Šiandien sekmadienis, bet, atrodo, visi tarnautojai, įstaigoje susirinkę, net skyrių vedėjai, lygiai kaip ir

Roogas, sukvietė savo žmones. Keliuosi laiptais į viršų — keista, šiandien joks liftas neveikia. Su Herbertu sutinkame Olgą su pundu bylų. Jos veidas išbalęs — man vaidenasi, lyg ji jaustųsi kažkaip netikra. Prabėga pro šalį Roogas, mūsų visai nepastebėdamas. Herbertas suima mane už rankos.

— Atrodo, draugai gerokai įsibaiminę.

Įeidami sutinkame stovintį prie slenksčio Valentįną. Jis nervingai traukia dūmą po dūmo. Jo pirštai virpa.

— Na, abu ponai atvyksta drauge. Visi reikalai aptarti?

Herbertas pasitaiso kaklaryšį.

— Žinoma, reikia padėti aptarti. O gal — gal tai draudžiama, drauge Valentinai?

Cigaretė išslysta iš Valentino rankų.

— O, ne! Aišku, ne! Aš tik pajaukavau!

Įeiname į mano kabinetą. Kliudija ir Helė savo vietose. Helė uždengusi veidą abiem rankom — matosi jos tik juodos garbanos. Kliudija žiūri pro langą. Jos veido išraiška bespalvė. Mes pasibeldžiame ir įeiname į Roogo kabinetą. Roogas sėdi nugara į mus. Priešais jį Hoffas. Jaučiu, kad Valentinas sekė mus ir dabar stovi mūsų užnugary.

Roogas pasuka galvą.

— A, štai ir jūs. Sukviesk visus mūsų žmones savo kabinete. Aš tuoj ateisiu, Raidai!

Hoffo lūpos vos matomai sujuda:

— Na, ponai įstaigų vedėjai! Kaip jaučiatės dabar? Juk karas prasidėjęs!

Akių plyšeliu Herbertas žvilgtelį į mane. Aš atsakau:

— Puikiai, drauge Hoffai! Juk šito ir buvo tikėtasi.

— Kaip?

— Juk mes visi žinojome, kad karas įvyks. O gal kartais draugas vyriausias inžinierius to nežinojo?

Roogas dar kartą atsisuka.

— Aš ką tik sakiau, sušaukti visus žmones tavo kabinete, Raidai. Tavo kabinetas pats erdviausias. Taigi, prašau. — Ir atsisukdamas į Valentįną: — Tu lieki čia, Valentinai!

ATOSTOGINIS LAISKAS IŠ VILLEFRANCHE

Apie Antaną Liutką ir padorius lietuvius

Seku, kiek išmanau, pasaulinę politiką, jos svyravimus, Lietuvos reikalus. Pamažu darausi prokiniečiu. Ir grįžtu prie asmenybės kulto.

Šį kartą tačiau norėčiau kalbėti ne apie per daug gerai žinomą, bet apie nepakankamai, mano manymu, žinomą, nepakankamai įvertintą asmenybę. Ir visų pirma, apie žemaičių asmenybę, kuriai, kaip visiems žinoma, mes suvalkiečiai, ne tik jokio ypatingo kulto neskiame, bet greičiau net jos iš viso pripažinti nenorime. Reikalas, kaip matote, eina apie dabar madingą asmenybių rehabilitavimą.

Žemaičių asmenybės buvimui įrodyti imkime, pavyzdžiui, kad ir Antano Liutkaus pavyzdį.

Nemaža tautiečių prisimena, tur būt, dar prof. dr. kun. Izi-

man vis dėlto kaip charakteringiausias teigiamo žemaičio tipas.

Jau visas mėnuo kaip rengiuos apie tai parašyti, visam plačiam pasauliui šią savo tiesą išdėstyti. Jei būčiau poetas, sakyčiau, kad įkvėpimo trūksta. Būdamas šiaip jau žmogus, manau, kad tikro tono nepagaunu. Kiekvienas daiktas, gyvylys ar žmogus turi savitą būdą egzistuoti, stebėtojo santykis su jais, jų pasisavinimas priklauso nuo autentiško tono pagavimo. Bendraujant su šunimi, pavyzdžiui, dažnai reikia mokėti tylėti. -- Taip ir su Antanu Liutku: vieną kartą galvoju apie jį lyriškai, kitą -- epiškai, ir vis kažkas netvarkoje, vis atrodo, kad meluoju, o neteisybė sakau.

Villa America -- toji antroji Meka

doriaus Tamošaičio asmenybę. Vieną kartą, turėdamas skaityti per Lietuvos radiją paskaitą apie visuomeninę moralę, jis, per anksti atvykęs, užsuko lukterti į netoliese esantį restoraną. Kurį laiką tenai užtrukęs ir įsigyvenęs į visų pasaulio reikalų tuštumą, griežtai atsisakė domėtis betkokiomis moralės problemomis ir tik paties restorano direktoriaus lydimas sutiko pagaliau sugrįžti į radiofoną. Savo paskaitą pradėjo jis maždaug šitaip:

-- Visi žino, kad pasaulis yra sudėtas iš teigiamų ir neigiamų tipų. Neigiamų tipų yra daug. Ryškiausias neigiamas tipo pavyzdys yra šalia manęs sėdintis Metropolio direktorius p. Dauška: jis ne tik kad pats geria, bet ir kitus gerti verčia...

Skaitytojai, atrodo, jau aišku, kad, nors ir nestatydamas jo kandidatūros į vakuojančią prezidento vietą, aš visgi noriu griežtai priskirti Antaną Liutką į teigiamų tipų kategoriją. Žemaitija, tiesa, nėra didelė senūnija, bet savo gyvenime man teko su tikti keletą žmonių, kurie pajėgė suderinti tuos du, iš paviršiaus prieštaraujančius bruožus: būti kartu ir žemaičiais ir teigiamais tipais. Tokį Galdiką, sakykim, kuris, nors ir mokėdamas keiktis geriau negu dešimt kapių, savo žiauriems instinktais įrodyti nesugebėtų nei pūko išrauti iš žvirblio pauodegės. Tokį Zapką, pavyzdžiui, kuris, nors ir pastoviai skelbęs savo pacifizmą per visą bendro Karo Mokykloje buvimo laiką, vistiek sugebėjo kažkaip numirti herojų lauke. Nežiūrint tokių žymių pavyzdžių, Antanas Liutkus atrodo

Jau mėnuo praėjo, o mano šis laiškas vis dar nei centimetru nepajuda iš vietos. Priešastys šio keisto reiškinio įvairios ir skaitlingos. Banaliausia iš jų: bėpigu rašyti apie neigiamus tipus, visuotinė pasaulio literatūra iš neigiamų tipų aprašinėjimo ir susidėda, bet būk mandras ir parašyk ką nors apie teigiamus tipus, išvengdamas limonado ir bonbonkių skonio skaitytojo burnoj -- ir būsi genijus. -- Dar kita priežastis: Antanas Liutkus Paryžiuje -- eilinis diplomatas, kokių ten tikstančiai yra, ir dingsta jis tame anoniminiame skruzdėlyne: reikia, sakau sau, pagauti šią žuvėlę Rivieroj, jo paties karalystėje, Viduržemio saulėje ir figų paunksmėje.

Mes, suvalkiečiai, mėgdavome kadaise sakyti, kad lenkai mums nebaisūs: jie jie užsimanys ir Kauną pagrobtį, tai dar liks Liudvinavas, kur galima bus sostinę perkelti. Taip ir su Prancūzija. Po Paryžiaus, yra dar kitas žymus miestas -- Villefranche sur Mer, lietuviškai išvertus: Laisvas Miestas Prie Jūros. O tame mieste -- lietuviškos kultūros židyns: Villa America. Šimtai, tikstančiai lietuvių pažįsta šią antrąją lietuvišką Mėką, kiti apie ją tiktai girdėję, dar treči, pav. toks žurnalistas Umbražiūnas, pasitenkina apsisitodami Villefranche priemiestyje -- Nicoje ir iš karaliaus Ibn-Seudo nuolatinio viešbučio bando Villos Arnericos lietuvių telefonu išsukti pas save spaudos konferenciją.

Veltui, žinoma. Net ir Mahometas nuėjo aplankyti kalną, kai tasai atsisakė pajudėti Mahometo link. Mums, villa-amerikie-

čiams, tai, žinoma, vieni juokai. Tokios smulkmenos mūsų ramybės nesutrukdydys. Mes žinome, kad mus supa ne kultūros vandenynas, kad visada atsiras žmonių, kuriems bus mieliau pagulėti vieno iš 250 Ibn-Seudo sugulovių išbandyto lovoje, negu aplankyti autentišką lietuviškumo židinį, kurie, atvažiavę į Paryžių, skubės lipti į Eiffelio bokštą, o ne paragauti svogūnų sriubos. Kultūra yra privilegija.

Bet grįžkim prie Antano Liutkaus, kuris šiuo metu, kai aš rašau apie jį, dažo savo rūmų sienas, o ne transfigūruoja Viduržemio gamtos grožį. Šituo jis dažnai ir apgauna žmones: atvažiuoja tautietis iš tolimos Amerikos dailininko Liutkaus darbų apžiūrėti, ir nusivilia, suradęs mūrininką, staliorių ar gaspadorių. Bet šios rūšies apgaulystė nėra vien Liutkaus specialybė: Lazurkinėje Pakrantėje ne vienas ja verčiasi: aštuoniolikos metų Picasso čia vaidina torero, o Churchillis -- dailininką. Aš irgi vaidinu "mokslininką-humoristą", pagal mano kolegą (moksle, o ne humore, įsivaizduoju) Antaną Ramūną.

Taigi, jeigu vienas iš Antano Liutkaus būdo bruožių ir yra anglių taip mėgstamas understatement, jo vieno dar nepakanka šiai žemaitiškai asmenybei apibūdinti. Bet šis bruožas -- tai lyg ir raktas į Liutkaus dvasinį pasaulį.

-- Pasakykit, kodėl mes visi mylim Tietę Liutką? -- paklausė kartą mano žmona, kreipdamasi į visą Villa America sinedrioną. Atsakymai buvo gaustūs ir neįtikinantis. Vieni kalbėjo apie "gyvulišką meilę", kiti bandė šį jausmą sudvasinti. Visi pagaliau sutiko: jis mylimas už tai, kad "Tietė est Tietė" (visi Villa America prancūzai lietuviškai "kalba", žinoma, su žemaitišku akcentu). Kas geriau negu Mahometas apibūdino Dievą, sakydamas, kad Dievas yra Dievas!

O vis dėlto "gyvuliškos meilės" teorija, kaip ir visos teorijos, turi dalį tiesos. Aš bent myliu Antaną Liutką dėlto, kad su juo smagu drauge buvoti. Ne pabuvoti, pasilinksminant ir žo-

Lietuviška šeima -- švelnus matriarchatas.

džiais pasisvaidant, o buvoti, t.y. dažnai drauge būti, drauge tylint. Skaitytojas mielai sutiks su manimi, kad absoliuti dauguma žmonių nepakenčia tylos, kad daugumą žmonių tyla vargina, nervuoja. O su Antanu Liutku galima norint ir mokant, susikalbėti tylint, pagal liaudies išmintį: tyli -- gera byla.

Labai tačiau suklystų žmogus, manydamas, kad mano šios studijos objektas kažkoks slapukas, kad jis tik tyli ir tyli. Ne, jis moka ir pašnekėti. Net ir daug pašnekėti. Jis net ir lietuvių diplomatinuose sluoksniuose žinomas kaip nemalonių tylų užpildytojas -- specialistas. Štai čia ir norėčiau išskirti vieną keistą fenomeną, apibūdinantį Antaną Liutką. Jau kokia penkiolika metų neblogai pažįstu jį; Dievas žino, kad nemaža anekdotų, istorijų ir tikrų atsitikimų girdėjau iš jo lūpų per tą visą laiką: bet nei vieną sykį -- kartoju: nei vieną sykį -- per penkiolika metų Tietę Liutką nepapasakojo ant rą kartą tą patį anekdotą, tą pačią istoriją ar tą patį tikrą atsitikimą. Išimtis, tiesa, yra dvi, bet jos tik patvirtina taisyklę:

ALGIRDAS J. GREIMAS

dvi istorijos kartojasi: tai tikri, kiek pagražinti, atsitikimai apie p. Ministerio Turausko pusryčius ir apie poeto Kossu-Aleksandravičiaus (mažiau žinomo Aisčio vardu) "kralikinius" pietus.

Profanas sakys, kad Antanas Liutkus turi dramblio atmintį, ir viskas. Bet kiek į filosofiją palinkęs literatūros kritikas (o literatūra, kaip žinote, yra humanizmas) šioje visą savo gyvenimą žodžiais atkartojančioje, bet nesikartojančioje istorijoje tikriausiai surastų ir gilią žmogišką prasmę. Kaip kalbininkas, aš kartais esu priverstas pirštų galais prisiliesti ir prie literatūros problemų: mus kalbininkus joje domina, tarp kitų anomalijų, tai, kad kiekvienas poetas ar rašytojas amžinai kartojasi, kad kiekvienas iš jų turi, nelyginant velnio apsėstas, savo obsesinę tematiką. Vulgariai išsireiškiant, visi tie literatai pilni kompleksų. O Antanas Liutkus -- tokių jįs nedaug, ypač Amerikoje, turite -- yra žmogus be kompleksų. Tai tyras šaltinio vanduo, tai skaidrus, permatomas žemaitiškos vasaros dangus.

Prisimenu pasaką apie lapėsnapę ir kiškį-tiškį ir visus kitus sutvėrimus, kurie ėmė bėgti ir bėgo, bėgo, bėgo dėl to, kad

Pakeliui į Paryžių, su Dėde Jurgiu antrai vyriausybei sukurti...

katei-patei dangus ant uodegytės užgriuvo. Ir pradėdus sėdėdamas čionai, Viljoj Americoj, filosofuoti: ko mes bėgam visi visą gyvenimą, tartum katinas būtų mūsų brolis, tartum galima būtų nuo mus gniuždinančio dangaus pabėgti. Tik Antanas Liutkus niekur nebėga. Ir Villa America neturi nieko bendro su kokia nors pabėgėlių ar tremtinių stovykla, nes jis jos gaspadorius. Bėga metų laikai, amžiniai vydamiesi vienas kitą, žmonės vieni atvažiuoja, kiti išvažiuoja, auga, gyvena, mylisi, pešasi, ir miršta namų katės ir šunės (bet visi jie vienas po kito pastoviai vadinausi Musi ir Meška), keičiasi užsiėmimai ir žmonių pramonės: čia kadaise svyravo - liuliavogvazdikų laukai, ten -- dr. inž. Vėbra buvo įsteigęs kvepalų fabriką, truputį toliau -- šešios pagyvenusios vištos primena paukštininkystės klestėjimo gadyne, -- vienas tik gaspadorius, ramus, lė-

Viljoj Americoj tenka kartais ir padirbėti.

tas, iš prigimties protingas, nesikeičia.

Vienas Paryžiaus advokatas, kuriam teko reta laimė vesti lietuvaite, kartą labai atsargiai bandė apibūdinti lietuvišką šeimą, kaip "švelnų matriarchatą". Nuo šios definicijos nepabėga, žinoma, ir Antanas Liutkus, kuriam nesenai Villos Americos bendruomenė suteikė Janinos Pašos titulą. Jei dar pridėsi Teklę, kurios žinioj randasi ir namų šeimininkė, ir Meška, ir Musi, ir šešios pagyvenusios vištos (kurias jį nutarė nesuvalgyti, o atiduoti į senelių prieglaudą), ir svečių priėmimas ar atsisakymas juos priimti, -- kyla klausimas: kam iš viso reikalingas Antanas Liutkus? Gal jist tik liukusinis papuošalas? Gal jis tik mitas, gal jo iš viso nėra, kaip sakyti idealistai filosofai?

Skaitytojas jau iš anksto supranta, kad reikalas čia eina ne vien apie Liutką, o iš viso apie lietuvišką šeimą ir apie vyro rolę joje. Nemėgdamas bliuznįmų, jį jį noriu atsakyti rimtai. Ir kiek demagogiškai: klausimu į užklausimą. O kam iš viso Lietuvoje buvo reikalingas Antanas Smetonas? -- Tam, kad visi, dar net iki šiol, galėtų jį neigti, ir kad jįsai, savo pastovumu, galėtų teigti Lietuvos nepriklausomybę. Kam reikalingas policininkas gatvės sankryžoje? -- Kad visi jį kolytų, kad visiems jis gyvenimą gadintų, o kad vis gi mieste šiočia tokia tvarka būtų. Taip ir su šeimos galvos role: žmona už tave visur geriau nusimano, vaikai tave sukrekęjusių rūgusių pienu skaito, net ir šuva užmiršta prievinės nuosavybės šventąsias ribas ir nakčia velniai žino kur be tavo leidimo bastosi, o tu žinai, kad protingiausia, ką tu gali padaryti, tai tylėti ir būti... O svarbiausia -- nesinervuoti.

Mačiau aš Antaną Liutką itin kritiškose padėtyse ir visada stebėjau jį jo šaltu krauju. Tik žemaitis gali tokiu krauju didžiuliuotis, mums, suvalkiečiams, tai nepasiekiamas idealas. Mačiau jį Viljoj Americoj, kai staigus lietuvis užklumpa pietaujančius kolchozininkus: vieni skuba, galvas pametę, nešti lėkštes ir puodus, kiti verčia aukštyn kojom kėdes ir stalus. Tikras ermyderis žydų kahale. O Tietė Liutkus: ramus, išdidus, kaip pats ponas Dievas savo majestote, aiškiai dominuoja visą panikoję pasimetusių situaciją. Mačiau jį Paryžiuje, senai, dar kokiais 1945 metais, kai jiedu su Dėde Jurgiu (ministeriu Jurgiu Savickiu) atvažiuavo pasiūlyti sudaryti, vietot betriukšmąjančio ir Vilkingene su savo kompleksais besikankinančio Vilko, rimtą lietuvišką "Vyriausybę"; apkaltinti

kuone Tėvynės išdavimu ir kuone Laisvės Kovos sabotažu ir į Tautos Valių nerimtu žiūrėjimu, jie grįžo, nepripažinti Cincinai, prie savo gėlių ir savo kralikų, neišgelbėję Tėvynės. -- Nenori, nereikia, -- numojo ranka Tietė Liutkus, sėsdamas į traukinį. O kitas jo vietoj būtų jam-bais ir katiliniškom prakalbom apie tėvynainių nedėkingumą prabilęs.

Vincas Krėvė, norėdamas jaunosioms kartoms sukurti teigiamą lietuvių tipą, savo šarūnus ir Skirgailas lipdė iš verkšlenančio dzikiško molio. Užtat ir jo herojai tiktai trankosi, bala-dojasi, keikiasi, kol pagaliau didelėm kaip pupos ašarom pravirksta. Tokie herojai savo autoritetą tegali išlaikyti jaunimo tarpe Lietuvoje -- gal iki kokių penkiolikos, o Amerikoje -- gal tik iki trylikos metų amžiaus. O po to belieka tik liaudies dainos ir tautiški šokiai. Gabumų man trūksta padaryti geriau už Krėvę: aš tai Antaną Liutką būčiau paėmęs savo teigiamo herojaus modeliu. Kaip ažuolas šaknis į žemę įleidęs, jis yra ir bus žemaitis Villefranche, Sao Paulo ar Chicago. Ant jo dvaro trispalvės nereikia kabinti -- visi žino, kad čia lietuvių gyvenama. Lietuvybės išlaikymas jam nėra diskusijų objektu, jo vaikai nelupti lietuviškai kalba, ir Amerikos lietuvių spauda, jei daug tokių Liutkų būtų, subankrutuotų, neturėdama apie ką rašyti. Iš šitokio molio padaryčiau savo herojų. Deja, aš ne Krėvė, o Liutkus ne šarūnas. Užtai lietuviams ir nesiseka: per daug popierinių kerenskių cirkuliacijoje, padoras lietuvių kultas, kol jo pagrindiniu teologu yra dr. Grinius, dar nesutvarkytas.

Asmeniškai prieraišas:

Mielas Antanai, daug niukų aš čia apie Tave pripliauščiau. Dovanok ir už gera priimk. Tavo vardu pasinaudodamas, norėjau pakalbėti apie sunkumą, būti "teigiamu" žemaičiu, "geru" lietuviu ir "padoriu" žmogui. Ir kaip tai kartais -- nesistengiant -- kai kam pavyksta.

NAUJAI GAUTOS KNYGOS.

kurias galite įsigyti ar užsisakyti DIRVOJE:

Mano Viešnagė Amerikoje, Dr. Jonas Grinius — kaina 50 c.

Panevėžys — monografija — \$6.50.

Žaliojo Lankelė — Kosto Ostrausko, dvi viena-veiksmės dramos — \$3.00.

Metmenys (6 nr.) — \$1.50.

MOKAME

4 ¹/₂ %

metinį dividendą už visas taupymo sąskaitas.

MUTUAL FEDERAL BENDROVĖS REKORDAS...

- Įsteigta Chicagoje 1905 metais.
- Nuo 1905 metų pergyvenom karus, ekonomines depresijas, panikas ir krizes, tačiau visiems savo taupytojams išmokėjom kiekvieną sutaupytą dolerį.
- Jūsų pinigus galima perkelti iš kitur, jei atnešite savo banko knygutę.
- Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokame visas pašto persiuntimo išlaidas.

MUTUAL FEDERAL SAVINGS and Loan Association

Chartered and Supervised by the United States Government

2202 W. CERMAK ROAD • CHICAGO 8, ILLINOIS

Phone: Vlrinia 7-7747

John J. Kazanaukas, Pres.

Neužmiršta tik min. Turausko pusryčių ir poeto Kossu-Aleksandravičiaus pietų...

FILATELIJOS KAMPELIS (10)

ANTANAS BERNOTAS

JUNGTINĖS AMERIKOS VALS-
TYBĖS išleido šiuos naujus paš-
to ženklus:

1. Rugsėjo 16 d. išleistas 5 c.
pašto ženklas 100 metų sukakčiai
nuo vergijos Amerikoje panaiki-
nimo paminėti. Piešinys -- su-
trauktos grandinės ant melynų
fono.

2. Rugsėjo 17 d. -- 5 c. paš-
to ženklas "Alliance for Pro-
gress" paminėti. Piešinys -- sti-
lizuoti Pietų Amerikos žemėlai-
pis ir ranka, laikanti liepsnojan-
tį fakelą.

ITALIJA išleido 30 lirų pašto
ženklą, kuriuo pagerbiamas vi-
duramžių laikų filosofas Giovan-
ni Pico della Mirandola, gyvenu-
sio Savonarolos bendralaikis.

Grafas Ioan Picus Mirandula
(taip savo rašėsi lotyniškai), gy-
venęs 1463-1494, buvo gimęs Mi-
randolos vietovėje, netoli Fer-
raros. Studijavo filosofiją bei
graikų, lotynų, hebrajų, chaldė-
jų ir arabų kalbas. Bodamas 28
m. amžiaus, jis parašė "Hepta-
plus" -- mistinį pasaulio įkūri-
mo aiškinimą. 1486 m. jis atsi-
dūrė Romoje, kur viešai ėmė dis-
kutuoti 900 filosofinių ir teologi-
nių klausimų, susidurdamas su
popiežium. Išsiteisęs, jis tris
metus keliavo šen ir ten kaip ba-
sas pamokslininkas, skelbda-
mas Savonarolos idėjas. Mirė
drugiu 1494 m. lapkričio 17 d.

KANADA rugsėjo 21 d. išleido
5 c. pašto ženklą, kuriuo pager-

PALENGVINKIME NAMŲ RUOŠĄ

Namų apyvokos reikme-
nys, kaip plovimo mašina,
šaldytuvas, indams plauti
mašina ir kt. smulkesnės
elektrinės priemonės šiame
krašte nebėra liuksus, o
neišvengiama būtinybė, kad
šeimininkės darbas nebūtų
nepakeliamas vergija. Sei-
mose, kur yra daugiau vai-
kų, dėmesys negali būti
skirtas vien plovimui, kepi-
mui, virimui ir t.t. Reikia
vaikams padėti ruošti pa-
mokas, reikia atlikti visą
eilę uždavinių už virtuvės
ir skalbyklos ribų.

Gyvenimas parodė, kad
moderniškos elektrinės na-
mų apyvokos priemonės žy-
miai prisideda prie namų
ruošos darbo palengvinimo,
kartais net visai šeimai su-
teikia daugiau malonumo
nei rūpesčių.

Nors visa tai daugeliui
mūsų šeiminių ir nėra
naujiena, tačiau Illuminat-
ing Co. pastangos vis labiau
populiarinti ir plėsti elektri-
nių namų apyvokos priemo-
nių vartojimą vertos dėme-
sio. Būsite pastebėję pra-
eitame Dirvos numeryje
anketą, kurią išpildžius ir
prisiuntus šiam laikraščiui,
galite laimėti elektrinį ka-
vą virdulį. Tie duomenys
reikalingi ne vien stati-
škai. Didesnis susidomėji-
mas elektros aparatų ir na-
mų apyvokos daiktų varto-
jimu reikalingas ne vien tų
daiktų pramonei. Jis reika-
lingas jūsų namų ruošos
darbų pajaušinimui dalyva-
vimu tokiam konkurse.

Užpildykite anketą tiks-
liai, tačiau nesiekiant didelių
mandrybių žodžiuose ar iš-
sireikimuose. Jūsų nuomo-
nės svarbu visiems -- tuo
pačiu ir Dirvai. Netiesiogiai
jūs prisidėsite ir prie
savos spaudos palaikymo.

biamas atradėjas Martin Fro-
bisher. Ženkle -- jo atvaizdas,
burlaivis ir ledų kalnas toluo-
je. Ženklas mėlynos spalvos.

Sir Martin Frobisher (1535-
1594), anglų jūrininkas ir atra-
dėjas, gimė Alfofts, Yorkshire,
Anglijoje. Laivuose pradėjo dir-
bti kaip patarnautojas 1544 m. 1565
m. jis jau laivo kapitonas. 1576 m.
Earl of Warwick jį pasiuntė su
dviejų laivų ekspedicija į Naują-
ją Pasaulį rasti ir ištirti praplau-
kimo galimybes per Arktiką į In-
diją. Po dviejų mėnesių kelionės
jis pasiekė Baffino salą dabartinėje
Kanados šiaurės vakarų Teri-
torijoje ir įplaukė į 240 mylių
ilgio ir 20 mylių pločio įlanką,
kuri vėliau buvo pavadinta jo
vardu. Iš čia grįžo namo, pasi-
veždamas du gabalus juodos uo-
los, kurioje manė esant aukso.

1577 m. jis vėl grįžo į Kana-
dos šiaurę, bet praėjimo jūro-
mis vistiek nesurado. 1585 m. jis
dalyvavo Sir Francis Drake eks-
pedicijoje, kovojant su ispanų ar-
mada vakarų Indijoje. 1592 m.
Sir Walter Raleigh ekspedicijoje
jau gaudė ispanų laivus, plaukian-
čius namo su aukso iš Panamos.
Mirė 1594 m., sužeistas kovoje
prie Fort Crozon, netoli Bresto,
Prancūzijoje.

SAN MARINO išleido 4 pašto
ženklų seriją su italų dailininko
Raffaello kūrinių (portretais).
Visi ženklai spalvoti, laikantis
originalo spalvų. Čia dedame 70
lirų p. ženklą su Raffaello auto-
portretu (originalas kabo Uffizi
galerijoje Florencijoje).

Raffaello Santi da Urbino (1483-
1520), pats žymiausias renesanso
laikotarpio italų tapytojas ir ar-
chitektas, dail. Giovanni Santi sū-
nus, gimė Urbino, mirė Romoje.
Tapybos mokėsi Perugino atelje,
dirbo ir draugavo su žymiais
ano meto renesanso kūrėjais. Nu-
tapė daugybę paveikslų ir freskų

daugiausia religinėmis ir istori-
nėmis temomis, išdekoravo po-
piežių rūmus, tęsė šv. Petro ba-
zilikos statybą, nutapė gausybę
įvairiausių madonų. Per tris
šimtus metų jis buvo pavyzdžiu
visų kraštų dailininkams, kaip
reikia kurti ir dekoruoti. Jo pa-
veikslų ar jų kopijų randame vi-
suose pasaulio muziejuose ir ga-
lerijose.

RYTŲ VOKIETIJA išleido 4
pašto ženklų seriją su žymių vo-
kiečių portretais, kuriems šiais
metais sukanka kokie nors jubi-
liejai: Joh. Gottfried Seume,
Friedrich Hebbel, Georg Buech-
ner ir Richard Wagner.

Wilhelm Richard Wagner (1813-
1883), pats žymiausias vokiečių
kompozitorius, muzikos teoreti-
kas ir muzikinės dramos kūrė-
jas, gimė Leipzige, Baigė Leip-
zigo universitetą. 1833 m. pradė-
jo dirbti kaip operos choro ve-
dėjas Wuerzburg, Paskui vado-
vavo operoms Magdeburge, Ka-
raliaučiu į Rygą. Tuo laiku jis
sukūrė operas Fėjos ir Uždraus-
ta Meilė bei uvertiūras Kara-
lius Enzo, Kristupas Kolumbas,
Valdo Britanija ir Polonia.

1839 m., plaukdamas Baltijos
jūra iš Piluvos į Londoną, jis
apmetė apmatus operai Skrai-
dantis Olandas. Vėliau gyveno
įvairiose vietose Vokietijoje ir
Šveicarijoje. Buvo vedęs žinomo
vengrų kompozitoriaus Franz
Liszto dukterį.

Be jau minėtų veikalų, jis dar
sukūrė operas ar muzikines dra-
mas: Rienzi, Tannhaeuser, Lo-
hengrin, iš Niebelungų ciklo --
Dievų Sūtemas, Siegfriedą, Wal-
kyrijas, taip pat Das Rheingold,
Tristan ir Izoldą, Parsifalį, Die

BOSTON

Pranešame visiems Bos-
tono ir jo apylinkėse gyve-
nantiems lietuviams, kad
Lituanistinė šeštadieninė
mokykla pradeda mokslą š.
m. rugsėjo mėn. 14 d. Tą
dieną 9 val. ryto, šv. Petro
parapijos bažnyčioje, So.
Bostone, įvyksta pamaldos.
Po pamaldų visi mokiniai
renkasi į savo klases. Nau-
jų mokinių registracija
įvyks ten pat.

Bostono Lituanistinės
Mokyklos
Tėvų Komitetas

IS PASAULINĖS PARO- DOS LIETUVIŲ MUZIKŲ KOMITETO VEIKLOS

• Pasaulinei Parodai Lie-
tuvų Dainų šventei rengti
Muzikų Komitetas, atsi-
liejais: Joh. Gottfried Seume,
Friedrich Hebbel, Georg Buech-
ner ir Richard Wagner.

• Daugėjant darbui, Dai-
nų šventei rengti Lietuvių
Muzikų Komitetas papildy-
tas dar dviem nariais: V.
Mamaičiu ir M. Liuberskiu.

• Prof. J. Žilevičius yra
įgaliotas atstovauti Pasa-
ulinės Parodos Lietuvių Mu-
zikų Komitetui Chicagoje ir
jos apylinkėse.

• Muzikų Komiteto se-
kretorius M. Cibas Dainų
šventės reikalais lankėsi
Bostone ir Providence, R. I.
M. D.

Meistersinger von Nuernberg ir
daugelį kitų. Parašė keletą kny-
gų teatro teorijos ir kritikos
klausimais.

ALL NATIONS
Fair

SEPTEMBER 13 - 14 HOTEL STAYLER-HILTON
SPONSORED BY THE NATIONAL SERVICE CENTER

DAINOS IR PIANO KONCERTAS DETROITE

Pirmasis rudens sezono
koncertas įvyks rugsėjo 21
d., šeštadienį, 7:30 val. vak.
Lietuvių namuose, kurį ruo-
šia DLK Birutės karių sei-
mų moterų Draugijos De-
troito skyrius. Malonu, kad
detroitiškiai ne tik parems
birutiečių pastangas, bet ir
atvyks sutikti ir paklausti
solistės G. Vasiliauskiene,
atvykusios iš lietuviams
svetingo kontinento, dainos
koncerto. Be to, pianistė
Oldham netik akomponuos
solistei, bet duos aukšto me-
ninio lygio piano solo.

Nei vienos iš menininkių
anksčiau neteko girdėti, ta-
čiau iš pasirinkto repertua-
ro galima kviesti visus kaip
į neeilinį dainos ir piano
koncertą. Spaudoje teko
skaityti muz. Šimkaus
trumpą solistės Vasiliaus-
kiene įvertinimą prieš jai
išvykstant į JAV koncer-
tuoti.

Repertuaras rinktąs iš
lietuvių kompozicijų ir pa-
saulinės muzikos. Iš mūsų
dainų girdėsime Karoso,
Tallat-Kelpšos, Em. ir St.
Gailevičiaus, Jukūbėno, A.
Kačanausko ir Br. Budriūno
kūrinius. Kiek mažiau žino-
mi dalykai rodo repertuaro
naujumą. Štai, kad ir šie
kūriniai: Daina apie Nemū-
nėlį, Gėlės ir šieno, Vai gra-
žu, Oi laukiau, Išdykęs ru-
denėlis ir kiti.

Girdėsime Čaikovskio kū-
rybos, kurioje kad ir yra
daug rusų tautinės muzikos
prado, bet savo forma jo
kūryba pasižymi kaip vaka-
rų Europos klasikinės mu-
zikos reiškeja. Garsiojo
smuikininko Ferdinand Da-
vid "Brazilijos perlas" irgi
rečiau girdėtas dalykas. Iš
Charles Gounod "Pavasario
daina" reikia tikėtis roman-
tiškos dvasios ir daug lyri-
nių motyvo, nes Gounod
daug padarė itakos prancū-
zų lyrinei operai. Gi roman-
tiškai melodizingasis Schu-
bertas savo "Upėtakiu" ir

"Laukine rožele" duos pa-
justi poetinį išgyvenimą. Jo
įtaka romantizmui buvo
viena iš giliausių ir plačiai
išsišakojusių. Nepaprastus
gabumus jau parodęs vai-
kystėje pralenkdamas savo
mokytojus, Schubertas visų
mėgiamas savo giliu melo-
dingumu. Gi italų operos
žymusis kompozitorius Puc-
cini, kuris po Verdi domina-
vo ir nerado sau lygaus, leis
dar kartą pajusti dramatiš-
kos jėgos brandų išgyveni-
mo nuosaikumą.

Pianistė D. Oldham, su-
prantama, akomponuos so-
listei Vasiliauskienei ir iš-
pildys vertingų piano solo
mūsų M. K. Čiurlionio ma-
zurką B minor, fūgetę ir
preliudp. Matyt, pianistei
patinka Čiurlionio lyrinė
nuotaika ir lietuviškas ori-
ginalumas. Bus išpildytas ir
garsiojo Chopin "Grande
Valse", kurio kūryba pasi-
žymi ritmo jautrumu, neiš-
samią poeziją ir aukštą
lyrišką stiliumi. Girdėsime
ir vieno iš garsiausių klasikų
Mozarto "Alla Turca", ku-
ris pasižymi mokėjimu
kiekvieną muzikinį veiklą
išbaigti klasiškai. Jis net
detalėse panaudoja meni-
škos ekspresijos, kad veika-
lui duotų nenutrūkstamą
dainos stilių. Muzikos efek-
tingumo ieškotojas ir to
efektingumo savo kūrinio-
se palikęs Debussy harmo-
nijos pakeitimais ir modu-
liacija duos progos pasigė-
rėti muzikos spalvų įvairu-
mu. Taip pat kompozitorė
Cecile Chaminadė, viena iš
garsiausių moterų savo švel-
naus grožio ir žavingomis
dainomis ir pianinui kūri-
nių, bus pianistės supažin-
dinta jos "Etude de Con-
cert".

Repertuaras kalba už ge-
rą, įdomią, įvairią ir gana
placią programą. o jos iš-
pildymo lygi, aišku, tik nu-
vykę įvertins. Koncerto
metu kalbės J. Bachunas.
Stasys Slizys

MAY'S BASEMENTS

DOWNTOWN
ON THE HEIGHTS
PARKTOWN
SOUTHGATE

Orlono Acryliko apsiūtais kraštais
ir užverčiama
kepure
Medvilnės Corduroy

Mergaitėms
trumpi švarkai

12.99

Kokybę išryškina:

- Dirbt. šilko
- rankovių pamušalai
- Nepersisunkia
- Nealergiški
- Dydziai 7 iki 14

Sunkūs, 100% medvilnės corduroy trumpi švarkai (car coat) šau-
niam dvieiliame stiliuje. Pilnu 100% acrylic medžiagos pamušalu,
pamuštu polyesterio guma ir dirbt. šilko išsiuvinėtu rankovių pa-
mušalu šilmai išlaikyti. Išverčiama orlono acryliko pūkuota kepu-
rė, dėvima ir kaip apykaklė. Akcentuoti blizgančiomis vario sa-
gomis, dvi kišenės ir dailiai apsiuvinėti.

Primami užsakymai paštu ir telefonu... Skambinti CH 1-3070
BASEMENT GIRLS' DEPARTMENT, THE MAY COMPANY,

DOWNTOWN AND BRANCHES

Proporcingos
medvilnės flanelio
ir medvilnės

Kelnės
berniukams

Medžiaga sustiprinta 420 Nylonu!

3.99

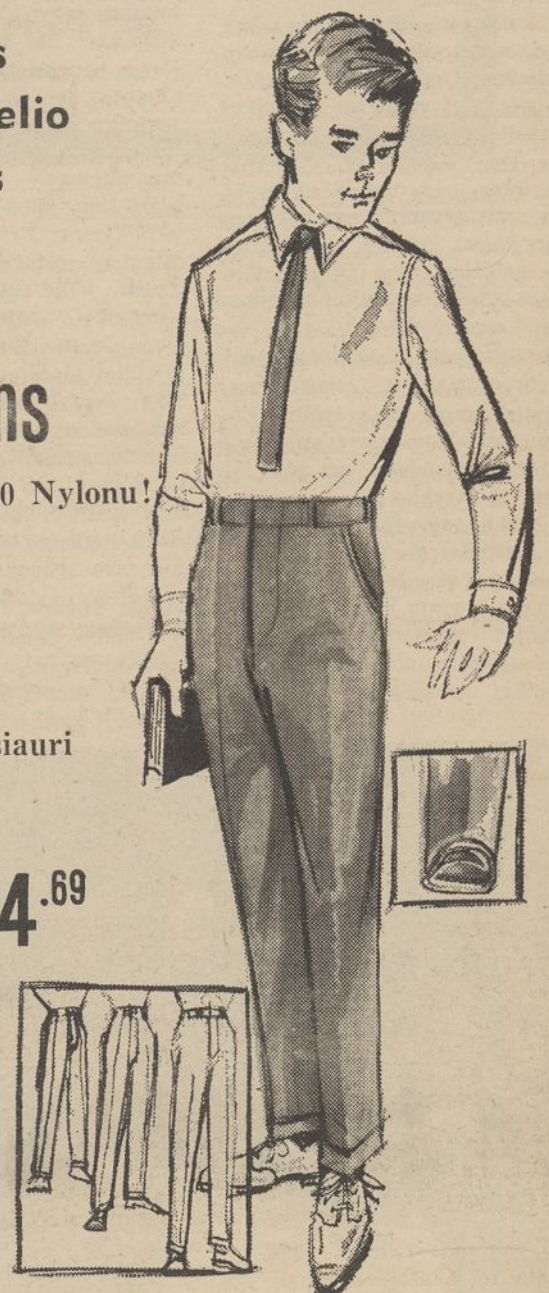
Dydžiai: normalūs ir siauri

Stambesni dydžiai:

28 iki 36

4.69

Tobulos kelnės mokyklą lan-
kantiems! Medvilnė, sustip-
rinta 420 nyponu ilgesniam
dėvėjimui. Šilmai papildytos
medvilnės flanelė. Mokykli-
niai stiliai, jau atsiūtais ga-
lais, juodų, alyvinių ir ante-
lopinų spalvų.

Primami užsakymai paštu ir telefonu... Skambinti CH 1-3070

BASEMENT BOYS' FURNISHINGS, DOWNTOWN AND BRANCHES

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

Mokykla pradeda darbą

Vysk. Valančiaus lituanistinė mokykla pradeda darbą šeštadienį, rugsėjo 14 d. Iš ryto 9 val. 30 min. įvyksta mokyklos moksleiviams, tėvams ir mokytojams šv. Jurgio bažnyčioje pamaldos, kurias laikys klebonas kun. B. Ivanauskas. Pamokslą pasakys mokyklos kapelionas kun. P. Dzegoraitis.

Po pamaldų parapijos salėje įvyks trumpos mokslo metų atidarymo ceremonijos.

Istojančiųjų registracija vyksta gerai. Iš viso jau užsiregistravo 102 moksleiviai. Didžiausias skyrius bus antrasis su 27 mokiniais ir mažiausias vienuoliktas skyrius su 7 mokiniais.

Visiems skvriams vadovėliai jau gauti. Mokykla taip pat turės savo sasiuvinus su specialiu viršeliu, kurį nupiešė dailininkė Nijolė Vedegytė-Palubinskienė. Viršelyje atvaizduoti patys žymiausi ir herojiškiausi Lietuvos tautos ir Amerikos lietuvių išeivijos simboliai.

Tėvų Komitetas eilėje posėdžių apsvaistė savo veiklos planą ir mokyklos biudžetą. Mokinių skaičiui sumažėjus, tėvų komitetas turės stiprokai padirbėti, kad sutelktų reikiamas lėšas. Tačiau šiais metais komitetas tikisi gausesnės paramos iš visuomenės ir iš mokyklos globėjų LB I-sios apylinkės bei Ateities klubo.

• **Adv. Julius Smetona** buvo pagrindiniu kalbėtoju L. B. I Apylinkės ruoštame Tautos šventės minėjime Clevelande, rugsėjo 8 d.

Ta proga žodį tarė svečias iš Romos prel. V. Balčiūnas ir muz. Alf. Mikulskis.

Šventės iškilmes atidarė I apyl. pirm. F. Eidimtas.

• **JONAS NASVYTIS**, kandidatas į Clevelando miesto tarybos narius; yra visu rimtumu atsidavęs priešrinkiminei akcijai. Komplikuojoje politinėje mašinerijoje kandidato darbas, norint rinkimus laimėti, reikalauja daug pasižventimo ir lėšų. J. Nasvytis, savo 32 rinkimų apylinkėje yra jau gerokai pasistumdėjęs į priekį, ir jo kandidatūra apylinkės gyventojų tarpe jau dabar laikoma viena iš rimčiausių.

Pastaruoju metu jo kandidatūrą remti yra nutarusi Cosmopolitan Democratic League. Daugelis kitų tautybių žmonių taip pat palaikys jo kandidatūrą, nes slovėnų atstovo ligišiolinė reprezentacija ne visus apylinkės gyventojus patenkino. Jauno politi-

LENGVOSIOS ATLETIKOS VARŽYBOS

Šį šeštadienį, rugsėjo 14 d. Clevelande įvyks tradicinė tarp miestinės lengvosios atletikos rungtynės tarp Clevelando ir Toronto, dėl LVS Ramovės Clevelando Skyriaus Pereinamosios Taurės, įsteigtos 1959 m. ir kartu Lengvosios atletikos Sezono Uždarymo rungtynės jaunių ir mergaičių C (1949-50 m. gim.), D (1951-52 m.) ir E (1953 m. gim. ir jaunesnių) klasėse. Toronto rink-

tinė sudaryta iš PPSK Aušros ir LSK Vyties lengvatelių. Sezono uždarymo varžybose, be Clevelando ir Toronto lengvatelių pakviestas dalyvauti ir Chicagos bei Rochesterio preauglis.

Šalia šių varžybų vyks Š. Amerikos lietuvių daugiakovų pirmenybės, kurių programoje bus penkiakovė vyrams ir moterims bei trikovė vyrams ir jauniams. Vyrių penkiakovę sudaro: šuolis į tolį, ietis, 200 m., diskas 1500 m. Moterų penkiakovė -- 80 m. klidinis, rutulys, į aukštį, į tolį, 200 m. Vyrių bei jaunių trikovė -- 100 m., į tolį, rutulys. Kiekvienas dalyvis daugiakovoje privalo atlikti visas numatytas rungtis. Tačiau apskaičiuojami už pasiektas pasekmes pagal tarptautinę vertinimo lentelę ir sudedami į bendrą sumą.

Varžybos vyks St. Joseph High School stadione, Lake Shore Blvd. prie E. 185 gt.

Daugiakovų pirmenybių pradžia -- 12:30 val. Tarp miestinių rungtynių pradžia -- 1:30 val. Tarp miestinės Clevelando ir Toronto lengv. atletikos rungtynės pradėtos vykdyti 1959 m. Toronte, kurias tada laimėjo Torontas. 1960 m. clevelandiečiai atsirevanšavo pas save namie. Per eilais metais varžybos nebuvo vykdomos. Šiais metais varžybos vėl atgaivinos ir vyks 2 dalimis: šeštadienį Clevelande, priešauglio C, D ir E klasėse ir rugsėjo 28 d. Toronte, suaugusių ir prieauglio A ir B klasėse.

Tenka pastebėti, kad tokios apimtys varžybos jauniausių klasių prieaugliui yra rengiamos pirmą kartą Š. Amerikos lietuvių tarpe. Clevelandiečiai kviečiami kuo gausiau atsilankyti.

• **Norintiems dalyvauti Clevelando orkestro chore** patikrinimai bus vykdomi nuo rugsėjo 10 iki 21 d. Severance Hall.

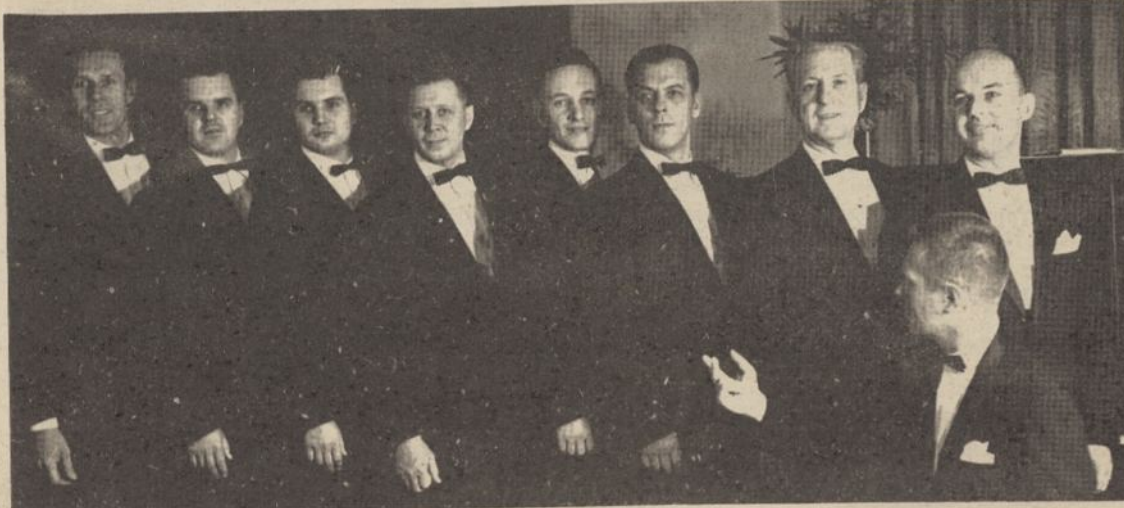
Ruošiantis šių metų Kalėdiniam festivaliui, choras šalia Beethoveno Missa Solennis ir Verdi Requiem starys Haydn "Nelsono" Mišias ir Honeggerio "Karių Dovyda".

Susidomėję dalyvauti m u šiame garsiaame chore gali skambinti tel. CE 1-7300 ar rašyti Cleveland Orchestra Chorus — Severance Hall.

• **Išnuomojamas 5 kambarių butas.** Telef. EN 1-0657. (103, 104, 105)

MIELI DIRVOS SKAITYTOJAI

Jūsų sodininkas VINCAS APANIUS pakeitė savo gyvenamą vietą ir persikėlė gyventi į 503 RICHMOND DR., RICHMOND HTS., OHIO. TELEFONAS — 382-160. Taip pat Better Lawns and Gardens veiks nauju adresu. Numatoma, pagal reikalą ir sąlygas, įmonę toliau plėsti, auginant dek. krūmus, vaiskrūmius ir medelius.

Clevelando vyrų oktetas, vadovaujamas Ryto Babicko, išpildys įdomią programą Vaidilos teatro ruošiamame baliuje, rugsėjo 14 d. Šv. Jurgio parapijos salėje.

CLEVELANDO VAIDILOS TEATRAS, minėdamas savo dešimtuosius metus, š. m. rugsėjo 14 d., šeštadienį, šv. Jurgio parapijos salėje ruošia nuotaikingą

KONCERTĄ - BALIŲ

Programoje: Ryto Babicko vedamas vyrų balsų oktetas ir baletų šokėja Livija Kasperavičiūtė.

Elegantiškiausios balinės suknelės savininkei skiriama premija.

Šokiams gros pagarsėjęs Melody orkestras, dainuojant Arūnui Gasparaičiui.

Baliui salės dekoravimo projektą paruošė Petras Maželis.

Balio pradžia 8 val. Koncerto pradžia lygiai 9 val.

Pakvietimus grupėmis ar pavieniai prašome užsisakyti iš anksto skambinant Petrui Maželiui telef. 371-4729 arba Ignui Gataučiiui telef. MU-1-5378.

ALB Clevelando 1-mos Apyl. Valdyba

J. P. MULL-MULIOLIS REALTOR

East Cleveland

8 kamb. 1 šeimos namas netoli Euclid Ave. 1½ vonios, kilimai, ekstra kamb., 3 aukšte, garažas. 60x145 sklypas, \$13,500. Įmokėjimas \$500,00.

Šv. Jurgio parapijoje

6 kamb., 2 vonios, erdvus rūsys, nauji variniai vandens vamzdžiai, nauji elektros laidai, naujas gaso pečius. Aluminijaus dvigubi langai, garažas. Atskiras įėjimas į 2 aukštą. Tinka vienai šeimai arba dviem. \$12,200.

8 kamb. atnaujintas ir sumodernintas. 2 garažai, geras sklypas. Bonna Ave., slovėnų rajone. Prašo — \$13,900.

2 šeimų, 6-6, po 3 miegamus, 2 nauji gazo pečiai, reikia remonto. Nėra garažo. \$11,500.

2 šeimų, 5-7, gerame stovyje, 2 gazo pečiai, 2 garažai. Netoli šv. Jurgio parapijos. \$13,700.

2 šeimų, 6-4, gazo šildymas, 2 garažai. \$12,500.

2 šeimų, 5-6, 2 gazo pečiai, 3 garažai. \$9,800.

Investavimui

4 šeimų — \$10,800.

6 šeimų, 1-1-1-1-1-1; pajamos 300 dol. į mėnesį. Nėra didelis įmokėjimas. \$23,500.

3 šeimų ir 3 ekstra kamb. \$7,800.

Lietuviai bendradarbiai: Alg. Dailidė ir John Lorenz 13229 Superior Ave. UL 1-6666

NEPAMIRŠKITE ATNAUJINTI PRENUMERATĄ

IŠNUOMOJAMI GYDYTOJUI IR DANTISTUI KABINETAI

virš Superior Savings and Loan patalpų, East 68 ir Superior gt. kampas.

Teirautis telefonu: HE 1-2497.

GRAZUS — 9 METŲ SENUMO

4 miegamieji, erdvi virtuvė, įrengtas sklepas, didelis kiemas, prie namo garažas, privataus paplūdimio privilegija. Arti krautuvų, patogus autobusu susisiekimas, į šiaurę nuo Lake Shore Blvd. Labai prieinama kaina greitam pardavimui.

Dona Čipkus — 944-2167 WM. T. BYRNE — Realtor MU 1-6100 (103, 104, 105)

PARDUODAMAS NAMAS — rytų pusėj

Naujosios parapijos ir šv. Kryžiaus rajone į šiaurę nuo Lake Shore Blvd. prie laivelių prieplaukos ir t.t. Patogus, 3 miegamųjų kolonijalinio stiliaus su moderniška virtuve, dideliu garažu, aptvertas šoninis porčius. Tik \$21,400.

Clara Ehlert KE 1-1723 GEAN GAIGER CO. Realtors YE 1-7247

BETTER LAWNS AND GARDENS CO.

V. Apaniaus vadovaujama, atlieka sodininkystės pataravimus ir patarimus. Be to galite nusipirkti pievoms trąšų, chemikalų, sėklų ir įvairių augalų. Prie progos užsukite ar paskambinkite: 503 Richmond Rd. Richmond Hts., Ohio Tel. 382-1606

EAST CLEVELAND—13515 EUCLID AT SUPERIOR

SAVINGS EARN

4 1/2%

ACCOUNTS INSURED TO \$10,000

OPEN EVERY SATURDAY UNTIL 2:30 P. M.

SUPERIOR SAVINGS

HOME AND REMODELING LOANS

IN TOWN OFFICE—6712 SUPERIOR AT E. 68TH

JAKUBS & SON FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai 35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo.

6621 Edna Avenue EN 1-1763

936 East 185 St. KE 1-7770

Clevelando Lietuviai Budžiai švenčių proga buvo Palangos jachta išplaukę į Lorain, Huron, Cedar Point ir Sandusky. Vėliau aplankė Kanados salas ir uostus. Į Kanados uostą Leamington buvo sunku plaukti, nes uostas turi tik plaukimo kanalą, o šiaip pakrantės visai negilios -- krantą galima pasiekti tik mažais laiveliais. Budžiai po 4 dienų plaukiojimo grįžo pailsėję ir pilni gražių įspūdžių. Nuotraukoje -- Palangos jachtos įgula Kanados pakrantėje (iš kairės): A. Rutkauskas, A. Sarkauskas, A. Kalvaitis, A. Paškonis, V. Dailidė, B. Rutkauskas, R. Mileris, A. Pautienis ir A. Lange.

KAS IR KUR?

ALT EAST CHICAGOS SKYRIAUS SUSIRINKIMAS

A. L. Tautinės Sąjungos East Chicagos skyriaus visuotinis narių susirinkimas įvyks š. m. rugsėjo mėn. 14 d. (šeštadienį), 6 val. vak. Lietuvių parapijos patalpose — 3903 Fir St., Indiana Harbor. Bus svarstomi aktualūs skyriaus reikalai.

Visi skyriaus nariai ir narės prašomi būtinai dalyvauti šiame susirinkime.

A. L. T. S.

E. Chicagos Skyriaus Valdyba

VARGONŲ RECITALIS

Šeštadienį, rugsėjo 21 dieną, 8:30 val. Methuen Memorial Music Hall salėje, Didžiajame Lawrence, Mas., Rt. 28, Vytenis M. Vasyliūnas rengia vargonų koncertą. Programoje: Francois Couperin (1668-1733) "Offertoire sur les grands jeux", Johannes Brahms (1833-1897) "Vieno olik a choralinių preliudų" op. 122, Jeronimas Kačinskas (gim. 1907) "Improvizacija", Arthur Honegger (1892-1955) "Dvi pjesės — Fuga ir Choralas" ir Johann Sebastian Bach (1685-1750) "Fantazija ir Fuga g moll". Įėjimas \$1.00.

Visi nuosirdžiai kviečiami atsilankyti.

• **Korp! Neo-Lithuania** Vyr. Valdyba labai nuosirdžiai dėkoja visiems korporantams taip gražiai atsiilpusiems į Vyr. Valdybos atsišaukimą remti Korp. Klestėjimo ir Stovyklos Fondą. Papildomai, be anksčiau dviejose Dirvos numeruose paskelbtų, Korp. Klestėjimo Fondui aukojo dar šie neolithuanai:

St. Švedas, Dr. J. A. Ra-

monas, M. Ulėnienė, J. Matusevičius, Gr. Žukauskienė, K. Kasakaitis, Br. Tiškus, J. Jasiukaitis, J. Butkus, K. Sabaliauskaitė, J. Valiukėnas, Dr. J. Bartkus, O. Simonaitis, M. Naujokas, K. Žolynas, Pr. Kvedaras, Dr. T. Palionis, Vikt. Gudaitis, J. Žvynys, J. Povilaitis, Korp! Neo-Lithuania Filisterių Sąjunga New York, Dr. M. Kavolis, M. Mažeika, K. Krulikas, J. Gaižutis, B. Paprockienė, Eug. Bartkus, R. Š., A. Kačanauskas ir Ad. Kantautas.

Taip pat Korp. Vyr. Valdyba nuosirdžiausiai dėkoja ir Dirvos redakcijai, o ypačingai Vyr. Redaktoriui kol. J. Čiuberkiui už Korp. reikalų taip nuosirdų supratimą ir glaudų bendradarbiavimą Klestėjimo Fondo vaju pravedant. Be Jūsų tokios nuosirdžios paramos tikrai neturėtume tokių gražių rezultatų.

• **Dr. Juozas Bartkus**, Korp! Neo-Lithuania Garbės Filisteris Korp. Klestėjimo Fondui paaukojo 50 dol. ir per Korp. Suvažiavimą, įvykusi Cristiana Lodge, jaunesiems korporantams, aktyviai besireikiantiems spaudoje, nupirko Vilties Draugijos šerų už \$100.00. Korp! Vyr. Valdyba Dr. J. Bartkui už nuolatine paramą Korp. ir sielojimąsi jos reikalais taria nuosirdžiausią acių.

• **Romas Kezys**, Middle Village, N. Y., ir jo pažįstami kontaktuoja New Yorko ir jo apylinkės kongreso atstovus, kviesdami juos įnešti naujas rezolucijas į JAV-bių Kongresą Pabaltijo kraštų bylos reikalu.

• **Rezoliucijoms Remti Komiteto** direktorių tarybos posėdis šaukiamas 1963 metu rugsėjo mėn. 20 d., penktadienį, 8 val. vakare

Mūsų vėliavos kūmus

VALERIJA IR BRONIŲ BUINIUS,

švenčiančius 25 metų vedybų sukaktį, sveikiname ir linkime visakeriopus laimės.

L. S. T. Korp! Neo-Lithuania, Philadelphiajoje

Organizuotos studentijos atstovai rugpiūčio 27 d. Modestavičių bute, Chicagoje, aptarė LB Cicero apylinkės ruošiamos Tautos šventės minėjimą ir LB metinę vakarienę. Nuotraukoje pasitarimo dalyviai: pirmoje eilėje iš kairės: Gintaro atstovė Danguolė Urbonaitė, ateitininkų - studentų atstovė Jadvyga Stirbytė ir Santaros atstovė Vanda Gegevičiūtė. Stovi iš kairės: LB Cicero apylinkės valdybos atstovas žurnalistas Vytautas Zalatorius, Cicero vald. pirm. Stepas Ingaunis, Chicagos neolithuanų pirmininkas Rimas Mulokas ir Gintaro atstovas Gintaras Rėklaitis.

V. A. Račkausko nuotrauka

Tautos šventės minėjimo, įvykusio rugsėjo mėn. 8 d. Clevelande, bendras vaizdas.

V. Pliodžinsko nuotrauka

CLEVELANDO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS DEŠIMTMETIS

Organizuota Lietuvių Bendruomenės veikla JAV prasidėjo Clevelande. Pirmoji veikliai pasireikusi LB apylinkė yra Clevelande. Ji rugsėjo 7 ir 8 dienomis ir atšventė savo dešimtmetį.

Sv. Jurgio parapijos salėje vyko ne eilinės šventės įskilmės. Šalia Clevelando I apyl. dešimtmečio minėjimo buvo pradėtas Bendruomenės mėnuo, Tautos šventės išvakarės ir vajus Lietuvių Fondui. Įskilmes pradėjo apyl. pirmininkas F. Eidimtas, savo žodyje palietęs apylinkės reikšmingesnius darbus ir uždavinius, kartu prisimindamas visą eilę veikėjų, daug darbo ir energijos pašventusių savos bendruomenės labui. Jų tarpe pažymėtina, kad buv. Dirvos redaktorius ir neuils-

tamas senosios kartos atstovas Kazys S. Karpus visą dešimtmetį be pertraukos dalyvauja bendruomenės darbuose, būdamas apylinkės valdyboje. J. Virbalis išbuvo pirmininku 5 metus ir eilę kitų po mažiau. Visi buvę valdybų nariai buvo apdovanoti padėkos ženklais gėlėmis.

Darniai suglaustų minčių pluoštą bendruomenės gyvenimo tema patiekė svečias iš Chicagos, ALB centro valdybos pirm. J. Jasaitis.

Programą pajvairino balsoingos sesutės — dainininkės Blandytės iš Chicagos, radainave eile solo dainų ir duetu. Ypačingai duetuose viešnios pasirodė aukšto išsilavinimo ir dailios balsinės kultūros solistėmis. Jų koncerto piano palydove buvo p. Karsokienė. Koncertas clevelandiečių buvo priimtas šiltai.

Lietuvių Fondo vaju atidarė to vaiaus komiteto nirm. K. S. Karpus, pradžia pats su p. Ona Karpienė paaukojo 100 dol. Prie ju prisijungė p. O. Mikulskienė kita šimtaine.

Šventės programą vedė Juozas Stempužis, svečius supažindinęs ir su naujai pasirodžiusia Lietuvos Kanclės plokšte.

LB I apylinkė dešimtmečio proga susilaukė eilės gražių sveikinimų, kai kuriuos jų palydint ir realia parama čekiais.

Po oficialiosios dalies vyko vaišės ir šokiai. Jų metu dar trumpą žodi tarė atsilankę miesto tarybos narys Edv. Karnėnas.

Rugsėjo 8 d. Sv. Jurgio parapijos bažnyčioje vyko iškilmingos pamaldos už žuvusius. Pamaldų metu gražų bendruomeninės minties pamokslą pasakė prelatas Balčiūnas iš Romos, giedoją P. Ambrazo vadovaujamas Sv. Jurgio parapijos choras, sol. G. Vasiliauskiene ir sol. V. Matulionis.

Po pamaldų parapijos salėje vyko iškilmingas Rugsėjo 8 d. minėjimas.

LB I Apyl. dešimtmečio minėjime programą išpildžiusios solistės p. O ir J. Blandytės su akomponiatore p. G. Karsokiene. Šalia stovi gėles įteikusios Karsokaitė ir Eidimaitė.

V. Pliodžinsko nuotrauka

Airport-Marina viešbutyje, Marce Polo kambaryje, 8601 Lincoln Blvd., Los Angeles 45, Calif. Direktorių tarybos narės Nemyros Lembergaitės-Enck vyras Bernd Enck (vokiečių kilmės) yra to naujo ir puošnaus viešbučio pokylių tvarkytojas.

• **Kun. kleb. J. C. Jatkevičius** ir pref. J. J. Stukas, abu žymūs Lietuvos Vyčių organizacijos veikėiai, Rezoliucijoms Remti Komiteto biuletenio (News Bulletin) neseniai išėjusiame numerioje ragina savo straipsniuose visus geros valios lietuvius pilnai įsiliugti į rezoliucijų pravedimo žygį ir visomis išgalėmis kovoti už Lietuvos išlaisvinimą. Kiekvienas, noris gauti šio biuletenio numerį, rašo: Mr. R. Bureika, 4109 Tracy Street,

Los Angeles, California, 90027.

• **Inž. R. V. Mišauskas**, Cicero, Ill., kurio pastangomis sen. E. M. Dirksen įnešė neseniai naują rezoliuciją, kontaktuoja kitus Illinois legislatorius tuo pačiu reikalu. Be senatoriaus Dirksen, šie Illinois kongreso atstovai yra įnešę rezoliucijas: Wm. T. Murphy, H. R. Collier ir E. J. Derwinski.

• **Dr. A. Valiūškis**, Gouverneur, N. Y., kreipėsi į savo kongreso atstovą, prašydamas įnešti naują rezoliuciją Lietuvos laisvinimo reikalu.

• **Vietoj gėlių ar vainiko prie a. a. Sofijos Avizionienės karsto**, mirusios š. m. rugpiūčio 18 d., buvo paaukota Vasario 16 Gimnazijai šių jos artimųjų: Dr. Vincas ir Ona Tercijonai, Monroe, Conn. — \$15.00; Dr. Vitoldas Gruzdy, Euclid, Ohio — \$25.00; Emilija Putvytė, Newport, R. I. — \$20.00. Iš viso \$60.00.

CHICAGO

I TALKĄ JAUNIMUI

Lietuvių Bendruomenė š. m. Cicero apylinkė nepaliauja ieškojusi būdų išlaikyti mūsų jaunimą lietuvių. Ji visomis jėgomis, talkino gražiai pasisėkusiai tautinių šokių šventei. Ji nesigaili lėšų ir pastangų sustiprinti lituanistinį mokymą priau-gantiems. O štai dabar ji sugalvojo suburti visą patriotinį Cicero ir Chicagos akademinių jaunimą į bendrą Tautos šventės minėjimą. Ir pats jaunimas noriai prie to dedasi netik siųsdamas savo atstovus į pasitarimus, bet ir organizuodamas šventės programą. Malonu buvo stebėti, kai neolithuanai, ateitininkai, santariečiai ir skautai — studentai rugpiūčio 27 d. susirinkę Modestavičių bute, Chicagoje, aptarė minėjimo programą. Vieni paskaitys savo kūrbos, kiti paskambins, o dar kiti padainuos. Bet programą nustatė būsiant neilgesnė, kaip 45 minutes. Ceremonijų meisteriais bus Rimas Staniūnas — neolithuanas ir Audronė Garbenytė — ateitininkė.

Cicero apylinkės šeiminių žada puikias vaišes atsilankiusiems. Apie porą šimtų jaunų akademikų gaus tai nemokamai, o kiti studentai ir moksleiviai už visa tai temokės \$1.00. Apylinkės valdyba nesivaiiko pelno, o nori tikrai nuosirdaus bendravimo lietuviško akademinio jaunimo tarpe be politinių pažiūrų skirtumo.

Netenka abejoti, kad Chicagos ir Cicero apylinkių susipratę lietuviai pasistengs rugsėjo 14 dienos vakarą būti šv. Antano parapijos salėje ir stebėti, kaip Cicero LB valdybos pastangos duos gražių vaisių.

V. A. Račkauskas

• **Krist. Donelaičio Lituanistikos mokykla** Chicagoje mokslo metus pradeda ateinantį šeštadienį, rugsėjo 14 d. McKay mokyklos patalpose (69ta ir Fairfield). Pamokos vyks nuo 9 val. iki 1 val. Praėjusi šeštadienį įvykusi registracija buvo rekordinė — įregistruota apie 250 mokinių. Registracija bus tęsiama ir ateinantį šeštadienį McKay mokyklos patalpose. Kviečiame visus nevlėuojant pradėti naujus mokslo metus.

SIMO VELBASIO BALETO STUDIJOS CHICAGOJE MOKINIŲ ŽINIAI.

Simas Velbasi praneša, kad baleto pamokos prasidės š. m. rugsėjo mėn. 16 d. (pirmadienį), 6 val. vakare, Jaunimo Centre.

Priimami nauji mokiniai mergaitės ir berniukai.

Studijos reikalais prašome skambinti telefonu: GR 6-1621 nuo 2 val. po pietų.

DĖMESIO!

DĖMESIO!

Lietuvių Bendruomenės Cicero apylinkė rugsėjo 14 d. 7:30 val. vak. šv. Antano parapijos salėje rengia

RUGSĖJO AŠTUNTOSIOS MINĖJIMĄ

ir LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS METINĘ VAKARIENĘ

Apie Tautos šventę išėivijoje trumpai kalbės LB tarybos narys pulk. Jonas Švedas.

Meninę programą išpildys studentai neolithuanai, ateitininkai, santariečiai, skautai ir Cicero Aukšt. Lituanistinės mokyklos tautinių šokių grupė, Šokiama gros neolithuanų orkestras. Veiks baras. Įėjimas \$3.50, studentams ir moksleiviams -- \$1.00, Stalus užsisakyti pas K. Dočkų, telef. OL 2-4410.